

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Ε΄.

Ἐκδίδεται
τῇ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

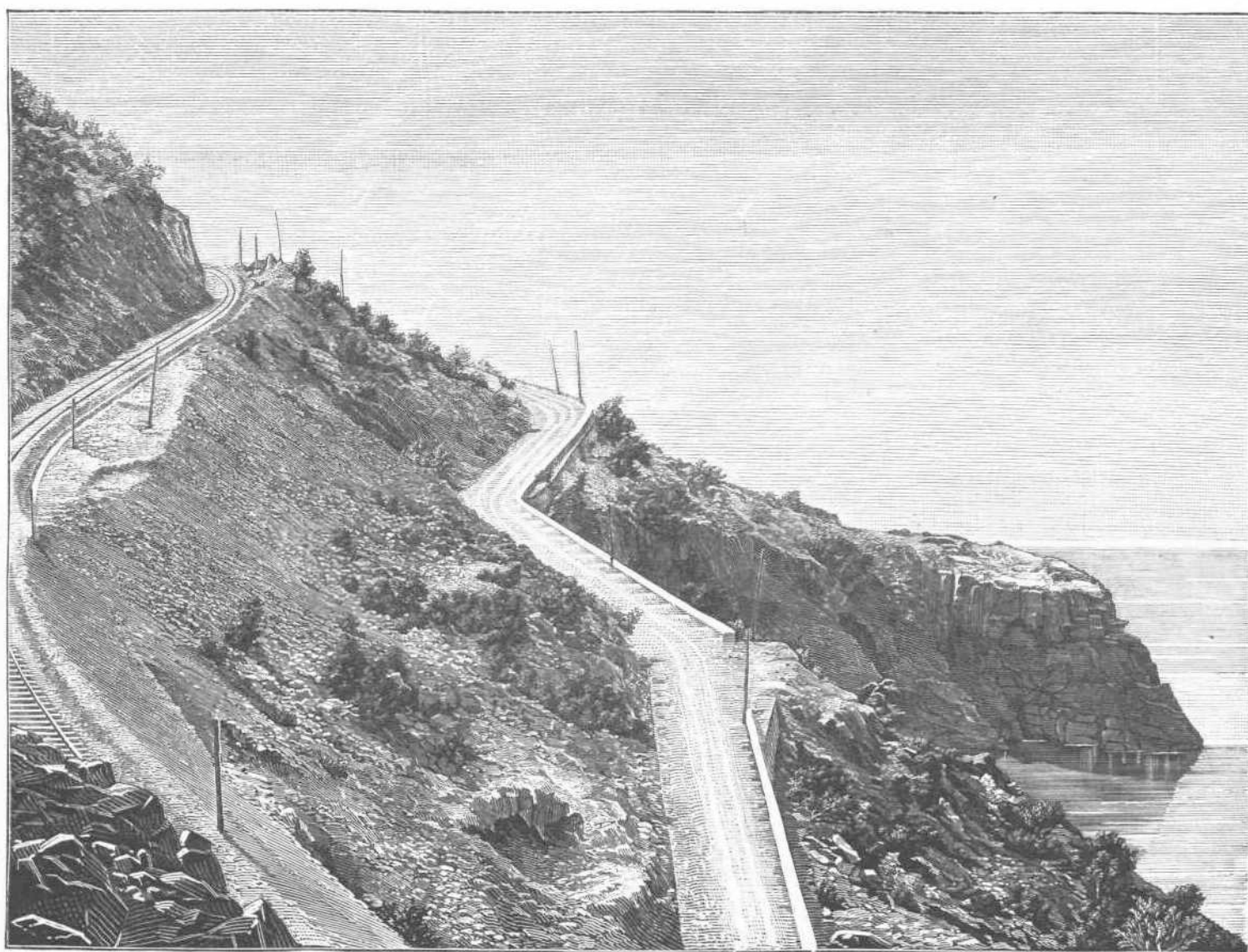
✠ Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῇ 1/13 Δεκεμβρίου 1885 ✠

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χενσόφ.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

ΑΡ. 111.

✠ Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ. ✠

Εἰκὼν α΄. ΘΕΣΙΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΑΚΗΣ ΣΚΑΛΑΣ.

Κατὰ φωτογραφίαν τοῦ κ. Π. Μωραΐτου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ο σιδηρόδρομος Πειραιώς-Αθηνών-Πελοποννήσου. — Η προδοσία του Ισπανού Δαμαρά. (Επεισόδιον της Ιστορίας της Ρόδου.) (Συνέχεια). — Ο Pasteur και η θεωρία της γένεσης. — Η πρώτη παράστασις των Αρσένων του Schiller. — Η πρώτη παράστασις των Αρσένων του Schiller. — Το φημισμένο. — Έν φημισμένο. — Πόλις. Έκ των του Bürger, ή Λεοφόρος. — Ο

σφραγισμός. — Η Φραγκίσκη. Διήγημα (συνέχεια). — Η πρωτεύουσα της Βορματίας. — Βιβλιογραφικά. — Αθήνα και Λέσβος. — Μετά παραρτήματος αρ. 10. ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ο σιδηρόδρομος Πειραιώς-Αθηνών-Πελοποννήσου. Θέσις από της Κακής Σκάλας. — Η πρώτη παράστασις των Αρσένων του Schiller. — Το φημισμένο. — Έν φημισμένο. — Πόλις. Έκ των του Bürger, ή Λεοφόρος. — Ο

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

(Μετά εικόνας, 8ρα σελ. 225.)

ΑΜΑ παραδοθέντος του πρώτου τούτου τμήματος των σιδηροδρόμων της Πελοποννήσου εις την κοινήν χρῆσιν, ή επιθυμία ήμων ήτο ν' ανακοινώσωμεν και διά του "Εσπερου" το ευχάριστον τούτο γεγονός, αναγράφοντας την μεγάλην σημασίαν, ήν έχουσι διά την φίλην ήμων πατρίδα οι σιδηρόδρομοι, το ταχὺ τούτο και αναπτυκτικόν μέσον της συγκοινωνίας, το τσάυτας παρέχον υπηρεσίας εις τους λαούς πάσης επικρατείας. Θέλοντες όμως να παραθέσωμεν και εικόνας τινάς των ωραιότερων της γραμμής ταύτης θέσεων προς καλλιτέραν του καιμένου διαφωτισίν, εδραύναμεν επ' ολίγον, οίοντι πρώτον εδει να γείνωσι αι φωτογραφίαι, αΐτινες εξετέλεσθησαν επί τούτου επιτοπίως και μετά πολλής της τέχνης υπό του γνωστού εν Αθήναις φωτογραφικού καταστήματος του Κυρίου Πέτρου Μωραΐτου, εΐτα δε εκ των φωτογραφιών εγένοντο αι εικόνας ως ανεισόμεν εις διακεκριμένους Γερμανούς καλλιτέχνας.

Ευτυχώς να πάρευσθώμεν εις τα μετά πολλής της επισημότητος τελεσθέντα εγκαίρως της γραμμής Αθηνών—Κορίνθου, ήδη ήβημεν ιδίους οφθαλμούς να πεισθώμεν ότι μέγα όντως εξετέλεσθη έργον, ού αι εϋεργετικά συνέπειαι συντόμως θέλουσι εκδηλωθῇ. Ένταύθα δε οφείλομεν εν πρώτοις να μηνήσωμεν μετ' ιδιαιτέρων επαίνων της εν Αθήναις Γενικής Πιστωτικής Τραπεζής, ήτις εθνικώτατα σκεπτομένη ανέλαβε των σιδηροδρόμων της Πελοποννήσου την κατασκευήν. Άνεκτίμητος όντως είναι ή εθνική υπηρεσία, ήν το πιστωτικόν τούτο κατ'σχημα προσφέρει διά των τοιούτων έργων, διότι ταυτα έργα είναι σημεΐα αλάνθαστα προόδου. Έν επομένει τινι του Έσπερου τούχει θέλωμεν δημοσιεύει και λεπτομερῇ του εκτελεσθέντος έργου έκθεσιν, εΐ ής έτι μάλλον θέλει καταδειχθῇ ή μεγίστη του σιδηροδρόμου τούτου σημασία. Ηδη ή άρχή εγένετο και "ή άρχή το ήμισυ του παντός", κατ' άρχαίον τι, άλλ' αληθέστατον λόγιον.

Διατρέχοντες την τρίωρον απ' Αθηνών εις Κορίνθον οδόν εν τη άμαρτωσιχία, τη μεταφερούση τους εις τα εγκαίρως προσκεκλημένους κατελήφθημεν υπό αφάτου συγκινήσεως και υπό αισθήματος χαράς και δῃ και εθνικής ύπερηφανεΐας, αναμνηστικόμενοι πόσον άελεΐ ήσαν πρό ολίγων έτι ετών τα μέσα της συγκοινωνίας εν τη ήμετέρα πατρίδι. Ίπποι και ήμίονοι ήσαν οι μεταφέροντες τους επιβάτας από χωρίου εις χωρίον και από άρχαίας εις άπαρχίας. Αμαρταίται όδοι όλίγισται ύπήρχον και αύται μόνον εις τα περί της πρωτεύουσας και των μεγαλειτέρων του βασιλείου πόλεων. Τότε ήδη δεν έπαυον οι περί του μέλλοντος της Ελλάδος κηδόμενοι και διά λόγων και δι' άρρων να υποδεικνύωσι την μεγάλην σημασίαν της αναπτύξεως της συγκοινωνίας. "Ελλῆνες και ξένοι φιλέλληνας άπεσφύοντο εις τον ευγενή τούτων άγωνά. Ίδιοι ώσιν ήκούσαμεν τον εν Αθήναις

ήσαντα και εν Αθήναις άποθανόντα διαπραπή Άγγλον ιστοριογράφον, Γεώργιον Φίνλαυ, λέγοντα. "Ανοιξατε όδους άμαρταίας, εκτείνετε τάς γραμμάς των άτμοπλοίων, κατασκευάσατε γεφυράς και σιδηροδρόμους, και οι πλούσιοι της Ελλάδος πόροι θέλουσι καταστήσει την χώραν ευδαίμονα" ή γεωργία θέλει αναπτυχθῇ, τό έμ-πόριον λάβει νέαν ζωήν, ή βιομηχανία στήσεται και ένταύθα τά εϋεργετικά αύτης ιδρύματα." Λόγοι χρυσοί, ούς ώρεΐται πρό τριάκοντα και πλέον ετών ή Ελλάς ν' αναγράφη εις την ήμερησίαν αύτης διάταξιν. Ο όιος όμως των εθνών δεν είναι όιος άτόμων και ό,τι έπρεπε να γείνη πρό ετών, γίνεται ήδη, και έντός μικρού ή Ελλάς θέλει καλυφθῇ υπό σιδηράς εσχάρας γραμμών διασταυρουμένων προς όλας τάς διευθύνσεις και διευκολυνουσών την μεταξύ των διαφόρων του κράτους έπαρχιών συγκοινωνίαν.

Ο Πειραιεύς είναι πρό ετών ήδη συνδεδεμένος μετά των Αθηνών διά σιδηροδρόμου· ήδη οι Αθήναι συνεδέθησαν προς την Κορίνθον διά της Έλευσίνας, των Μεγάρων, του Καλαμακίου· ή πρωτεύουσα ήνωθη προς τή Λαύριον διά Ηρακλείου, Κηφισίας κτλ. ο Πύργος προς τή Κατάκωλον· εν Θεσσαλία ο Βόλος προς την Λάριссαν. Πόσας υπηρεσίας δεν παρέχουσιν ήδη οι θεσσαλικοί σιδηρόδρομοι εις τή ήμετερον έθνος κατά τάς κρίσεις ταύτας περιστάσεις! Μετ' ού πολύ συνδέεται ή Κορίνθος προς τή Άργος και τή Ναύπλιον, και εν άραξει διαστήματι και προς τή Πάτρας, την έμπορικήν ταύτην της Ελλάδος πόλιν.

Τοιαύται σκέψεις διεσταυροῦντο εν τῇ νῃ ήμῶν οτε διατρέχονμε την νέαν σιδηράν οδόν. Τοιαύτας θεαίως σκέψεις έπείουσιν και οι χίλιτοι περίπου συνοδοιπόροι ήμῶν κατά την πανηγυρικήν έκείνην ήμεραν· τοιαύτας άναμφιβόλως και οι μακρόθεν της πατρίδος ζώντες όμογενείς, οτε ανέγνωσαν εν ταΐς έφημερίαις τά περί των εγκαίνιων. "Οτε δε εν τῇ σταθμῇ της Κορίνθου ένώνουν της αφιχθείσης άμαρτωσιχίας και υπό των άνέφελων της Ελλάδος ούρανόν ο εσθ. επίσκοπος Κορίνθου εν μεγάλη στολή ετέλεσε τον άγιασμόν και ή μουσική άνέκρουσε τον εθνικόν ύμνον, τό ωραίον έμβατήριον του "Ελληνος μουσουργού, τό τονισέν επί τῷ αθανάτου ποιήματος του "Ελληνος ποιητού, εθεΐσα κατέλαβε τους παρισταμένους συγκίνησις και δάκρυα χαράς επλήρουν τους οφθαλμούς. "Ητο στιγμή εΐ εκείνων, αΐτινες σημειοῦνται δι' έρωδράς γραμμής εν τῇ ήμερολογίῃ των εθνῶν· ήτο στιγμή ύψιστης σημασίας διά τό μέλλον της ένδόξου ήμῶν, πλην και δεινοπαθούσης πατρίδος. Ευχόμεθα αι τοιαύται στιγμαί να επαναληφθῶσι, και να ίδωμεν τους διακαείς ήμῶν πόθους πραγματοποιούμενους, όπως ού μόνον λόγῳ άλλά και έργῳ καταταχθώμεν εν τῇ χορείᾳ των πεπολιτισμένων εθνῶν!

Η παραθεθειμένη σήμεραν εικόνα παριστᾷ μίαν των πολλῶν γραφικῶν θέσεων της γραμμής Αθηνῶν—Κορίνθου μικρόν πρό της Κακῆς Σκάλας, κάτωθεν της οποίας φαίνεται ή άμαρταία πρός τή Μέγαρα όδόν. Είναι θέσις άγρία και ρωμαντική, ήμερον μεν καλούμεν Κακή Σκάλα, τό πάλαι δε "Αι Σκιερωνίδας πέτραι", ένθα, κατά την άρχαίαν παράδοσιν, είχε στήσει τό στρατόπεδόν του ο διαβόητος ληστής Σκείρων,

οστις ελχόμενος και εκρήμνιζε τους διαβάτας εις την θάλασσαν, και όν ο Θησεύς εφόνευσεν. Σήμαρον ή δύναμις του άτμου εξημέρωσε και την άγρίαν ταύτην τοποσίαν και ο επιβάτης, κατακεκλιμένος επί αναπαυτικού ανακλίντρον της σιδηροδρομικής άμαρτης, θαυμάζει τό πρό των οφθαλμών του έκτυλισσόμενον πανόραμα και εκπλήττεται επί τη άνθρωπινή μεγαλοφυΐα, ήτις τάς φρικτωδέστερας της φύσεως δυνάμεις καθιστᾷ προθύμους του άνθρώπου ύπέρτατα.

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

ΤΟΥ ΙΣΠΑΝΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΑΜΑΡΑ.

(ANDRÉ D'AMARAL.)

(Επεισόδιον της Ιστορίας της Ρόδου.)

Διήγημα πρωτότυπον Μ. Μαλλιάρκη.

Δ'.

Τούρκος χρονόγραφος Άχμέτ Χαβού, οστις συνέγραψεν εν είδει ήμερολογίου την πολιορκίαν και άλωσιν της νήσου υπό του Σουλτάν Σουλταϊμάν και ούτινος το χειρόγραφον εδημοσίωσεν ο Κς Ε. Μπλιώτης και ο άδελός Κοτρε εν τη υπ' αύτων συγγραφείσῃ πραγματείᾳ, επηρεαζομένη "Η νήσος Ρόδος", εΐ ής έρανίζομεθα την παρούσαν διήγησιν, αναφέρει περί των μεγάλων προπαρασκευῶν, ός μετά δραστηριότητος ενήργησεν ο κατακτητής. "Εροπλίσις ούλον εΐς επτακοσίων πλοίων επεβίβασεν εις αύτόν φοβερόν πυροβολικόν, τεσσαράκοντα χιλιάδας έρετων και εικοσιπεντακισχιλίου στρατιώτας του πεζικού. Προπορευόμενον των ούλεμαδων και της ιερᾶς σημαίας του Ίσλαμισμού επεβιβάσθησαν αι δυνάμεις αύται εις τά πλοία, τά όποια συνεινώνετα μετά του αυτοκρατορικού ναυστάθμου και του άπέναντι του τεμένους "Εγιούπις του Γαλατά (5 Ιουνίου 1522) εκάλυψαν πᾶσαν την έπιφανείαν της θαλάσσης μέχρι του Διπλοκινίου. Ο επίχρως οστος στόλος έφερε χρυσοκεντήρους σημαίας κυμαινόμενας υπό της αύρας του Βοσπόρου, ήτις διέχυνε πανταχού τά φαιδρά των κοπήλατων ζώματα και τους γλυκεΐς των αὐλῶν ήχους. "Πρὶν δε άποπλεύσει γραμμασι μετά του όνόματος του Προφήτου και αι δι' αύτων άποκτηθεΐσαι νίκαι. Ούτως ο μαγάβμος Σουλτάνος ενεπιστεύθη τάς σημαίας ταύτας, και ύψώσας τάς ζέφρας προς τον παντοδύναμον Θεόν ικέτευσε αυτόν να παραχωρήσῃ την κατάκτησιν της Ρόδου.

"Ο αυτοκρατορικός στόλος εκπλεύσας του Έλλησπόντου και τειθείς υπό την διεύθυνσιν του γνωρίζοντος την Λευκήν Θάλασσαν και δεδοκιμασμένου έθροῦ των άπίστον Κορόδωλον Μουσουλμανέων έπλευσε εις Ρόδον μετά καταπληκτικής παρατάξεως. Ο δε Σουλτάνος ήγων δέκα μυριάδας στρατού διέηλ τον Βόσπορον και διεκπεραιώθει εις Χρυσόπολιν συνεκέντρωσε

πάσας τάς στρατιάς του εν τη κοιλάδι του Μουνδερΐ, εκείθεν δε όδούσας εφθασαν εις Φινεισιν (Μαρμαράν), ήθεν διαβάς τό μεταξύ στενόν άπεβιβάσθη εις τάς άκτάς της Ρόδου την 28 Ιουλίου 1522, άφού οι στόλοι του προσήγγισαν πρώτον μεν εις τάς βορειοδυτικές, εΐτα δε εις τάς νοτιοανατολικάς της νήσου άκτάς."

Πᾶσαι αι φοβεραί αύται δυνάμεις συγκείμεναι εΐς έκάτον τεσσαράκοντα χιλιάδων στρατιωτών διαφόρων όπλων και εξήκοντα χιλιάδων σκαπανέων άποβιβασθείσαι περιεκύκλωσαν τό τείχος.

Κατά τον Άχμέτ Χαβού, ο Σουλτάνος διέταξε τον πολιορκητικόν στρατόν εις πάντα σώματα. Ο Βεΐρης Πιρ Μεχμέτ Πασάς, υιός του Άδού-Βεκίρ, γνωστός ένεκεν της στρατιωτικής του ικανότητος, ετοποθετήθη μεταξύ της άκτης Ακανόσιας και της πόλης Άγίου Ιωάννου (Κιζιλ καπού κατ' Όθωμανούς). Άριστέρωθεν αύτου ετέθη ο διοικων την μοίραν της Ανατολής Κασίμ Πασάς· εΐπειτο ο δευτερος Βεΐρης Μουσταφά Πασάς, και εΐς ευνώμουν άπέναντι της πόλης Δαμενάς (Έγρι καπού) ο έτερος Βεΐρης Γινάβ Άχμέτ Πασάς, μετ' όν εΐπειτο ο τοπάρχης της Ρωμυλίας Ηλίου Πασάς και ο τομάρχης άγῶν των Γενιτάρων Βεΐρης. Έκάστη μοίρα εφοδιάσθη με ικανόν αριθμόν τηλεβόλων πολιορκητικῶν. Η δε αυτοκρατορική σκηνὴ ετέθη επί του λόφου Κιζιλτεπέ, ήθεν κατοπτεύετο τό τείχος και άπαν ο περιβάλλον αύτό στρατός.

Ε'.

Πρός πλείονα κατάληψιν των πολιορκητικῶν έργων δέον να σκιαγραφώμεν την πολιορκουμένην πόλιν και τό περιβάλλον αύτήν τείχος, τό όποιον οΰζεται εΐσέτι σχεδόν άκέραιον. Δεινότατοι άγῶνες και πολιτικά περιπέτεια κατέστρεψαν τά έργα της μεγαλοφυΐας, της πολιτικής δυνάμεως και της άπαράμιλλου ναυτικής άκμής των ευκλεών της Ρόδου χρόνων. Η σφαγή των πολιτών και ή λεηλασία των λαμπρών αύτης μνημείων άρξάμενη από του Κασοίου έπερατώθη εκ των επιδραμόντων κατόπιν την νήσον Παρών και Σαρακηνών. "Οτε δε ο εισκοστός τρίτος Μέγας Μάγιστρος του τάγματος των Ίπποτων του Άγίου Ιωάννου της Ίερουσαλήμ Γουλιέλμος Δαδλαρέ καταλιπόν την Κύπρον κατέκτησε την Ρόδον, την 15 Αυγούστου 1309, ή λαμπρά πόλις του "Ιπποδάμου" ή ήλιου πρέπον έχουσα του θεοῦ τό κάλλος", είχε κατέλθει εκ των ύψωμάτων των περί αύτήν γραφικωτάτων λοφίσκων, ένθα πρότερον άνερχόχτο υπερίησαν και μεγαλοπρεπής, φέρουσα ως στέμμα την εκ συσκίων άλσῶν, ναῶν και ανδριάντων άκρόπολιν· και περιστάλη περί τους δύο μικρόν άλλήλων άπέχοντας λιμένας, ως κατέλθεν εκ του ύψους της προτέρας δόξης και λαμπρότητος, και άπώλεσε την προσωπικότητά αύτου ο άγέρωχος της Ρόδου λαός.

Η πόλις των Ίπποτων έστι τό πιστότατον του πνεύματος της εποχής εκείνης εκμαγεΐον, εποχής θρησκευτικού όμα και πολεμικού ένθουςισμοῦ, εν ή τῷ αὐστηρόν μοναχικόν σχήμα συγκρινόται μετά της σιδηράς πανοπλίας των σταυροφόρων υπερασπιστῶν της πίστεως... Μυστηριώδες φῶς ύποφωσκεί υπό τάς χθαμαλὰς στοάς και τάς στενάς διόδους, δι' όν συγκοινωνοῦσιν όδοι σχολαί και πολυδαίδαλοι, κτίρια δε σοβαρά και όγκώδη, περιεσώμενα με κορωνίδας φερούσας τον τύπον του περιζωνόντος την όσφιν του μοναχού σρνίου, ποικίλλονται υπό του σταυροῦ του τάγματος και των οικισήμων πασῶν των γλωσσῶν, εις ός τό τάγμα διηχεΐτο.

Πάντα τά διαμερίσματα της πόλεως περιεκλείονται υπό όχυρωμάτων με τάς όδοντωτάς αύτων έπαλξεις και τους πύργους· τό σύνολον δε των οικίων, πύργων, μοναστηρίων και κοινοθίων περιεφύγεται τό όχυρόν και δυσάλωτον τείχος με τους κλιμακχόν τεσσομένους και άλλήλους ύποστηρίζοντας πύργους, τους διπλούς και τριπλούς θαβείς και εῤρσεις αύτου χάνδακας, οΐτινες επληρώθησαν πολλάκις αίματοφύρτων πτωμάτων.

Τό τείχος τούτο, προῖν έχου μηχανικής και όχυρωματικής του μεσαιῶνος τέχνης, περιεσσεταί συστροφόμενον μετά διαφόρων καμπῶν και προστατεύει την πόλιν ως μυθικός δράκων τον έμπιστευθέντα αύτῷ θραυρόν, έχων μυρία φοβερά σόματα έπερυόμενα τον λαονάνον.

Έκ των πέντε άρχαίων λιμένων, εις ούς κατέπλεον τά περιώνυμα των Ροδίων πλοία πανταχόθεν της οίκουμένης, δύο μόνον περιεσώθησαν επί των Ίπποτων, ο του ναυστάθμου ή των Γαλερών λεγόμενος και ο άρχαίος πολεμικός ή μέγας λιμῆν. Αμφοτέρους τους λιμένας προήσπιον όχυροί και όραιοί πύργοι, όν ο σπουδαίωτος ήν ο κατά την δεξιάν πλευράν του εισερχόμενος εις τον λιμένα του ναυστάθμου και υπό τείχους περιεσώμενος πύργος του Άγίου Νικολάου, άμφοτέρους τους λιμένας υπερασπίζόμενος. Τό όχύρωμα τούτο κατεσκευάσθη επί του Μεγάλου Μαγίστρου Ραϋμόνδου Ζαννόστα, περιείχε δε αποθήκας, κρουσόμενα και δεξιανηγήν ύδατος, εν μέσω δε ήγείρετο πύργος διόρυφος όπλισμένος με τηλεβόλα εν άμφοτέροις ταΐς στέγαις. Έν τῇ μεγάλῃ λιμένι ύπήρχεν ο ύψηλότερος και όραιότερος των πύργων, ο του Ναλλιάς λεγόμενος, ήθεν κατοπτεύετο πᾶσα ή πόλις μετά των περί αύτήν άμφιβαρτικῶς άνελισσομένων λοφίσκων, και όστις συνεδέετο μετά του τείχους διά θραχίονος έκτεινομένου από της πόλης Άγίου Παύλου. Άπέναντι του πύργου του Ναλλιάς, άριστερᾷ τῇ εισερχομένη εις τον μέγαν λιμένα, ήν έτερος πύργος, ο του Άγίου Ιωάννου σμικρᾷ σπουδαιότητος, διότι ο λιμῆν άρκοῦντως εξηραλίζετο υπό των προειρημένων δύο πύργων, οΐτινες προσφυλάσσοντο επίσης υπό τῶν τηλεβολοστατηρίων των κρηπίδων και της προς την θάλασσαν ζώνης του τείχους.

Έκ των λιμένων εισήρχοντο έντός του τείχους διά διαφόρων πυλῶν. Έν τῇ άρκτικῇ πλευρᾷ του τείχους ήν ή πύλη Άγίου Παύλου· εκ της πόλης ταύτης άρχεται τό προπύργιον της γλώσσης της Ψδέρνης, έκτεινόμενον μέχρι του ανακτόρου του Μεγάλου Μαγίστρου, περιλαμβάνον δηλονότι την θύραιον του τείχους πλευράν. Έπειτα τό προπύργιον του ανακτόρου συνεχόμενον μετά του της Γερμανίας, προς δυσμάς της πόλης, όρ' ο διέρχεται ή πύλη Δαμποάζ (d'Amboise). Τά περί την πόλιν ταύτην όχυρωματικά έργα ήρχισαν επί Πέτρου Δουδοσώνος και επτετέλεσθησαν επί Έμερου Δαμποάζ, εΐς ού έλαβε και την επωνυμίαν ή πύλη. Έκ της πόλης Άγίου Γεωργίου ήρχετο τό προπύργιον της Γαλλίας άπέναντι της μεγάλης όδοῦ της άγοράς. Εΐπειτο ο πύργος της Ισπανίας, ήθεν άρχεται τό προπύργιον της γλώσσης ταύτης, εΐτα ο πύργος της Άγίας Μαρίας, ήθεν άρχεται τό προπύργιον της Άγγλίας έκτεινόμενον άχρι της πόλης Άγίου Ιωάννου, ήτις ήν ή κυριώτερα πύλη της συνοικίας των άστών. Τό προπύργιον της Προβηγκίας εΐσείνετο ένταῦθεν μέχρι του πύργου της Ιταλίας, ήθεν άρχόμενον τό προπύργιον της γλώσσης ταύτης εΐσείνετο μέχρι της πόλης Άγίας Αικατερίνης. Η πύλη αύτη, όχυρωμένη διά δύο ισχυρών πύργων, ήγεν εις τε τό τείχος και την συνοικίαν των άστών. Μεταῦ της πόλης Άγίας Αικα-

τερίνης και της πόλης Άγίου Παύλου ήσαν τά προπύργια της Καστίλιας, Λαῶν και Πορτογαλίας. Η πύλη αύτη περιεκλείετο υπό προπύργιον και του τείχους, και διερρετο εις δύο τμήματα, τό στρατιωτικόν και τό των άστών. Έν τῷ στρατιωτικῷ κατέρχον οι Ίπποται, και μέν πρός άρκτον της πόλεως και όριζομένην προς βορράν εκ του προπύργιου της Ψδέρνης και του ανακτόρου του Μεγάλου Μαγίστρου, προς δυσμάς δε υπό σειράς όχυρωμάτων διευθυνομένων παραλλήλως προς τό προπύργιον της Γερμανίας μέχρι του πύργου του Όρολογίου, εκείθεν δε κατερχόμενον κατά μήκος της άγοράς και καταλήγοντον εις την πόλιν Άγίας Αικατερίνης και Άγίου Παύλου. Εΐς τό στρατιωτικόν τμήμα εισήρχοντο δι' ετέρων δύο πυλῶν, όν ή μεν εις τό κέντρον της άγοράς, ή δε προς δυσμάς μεταῖς του ανακτόρου και του ναοῦ του Άγίου Ιωάννου. Τό στρατιωτικόν τμήμα διατέμνεται ή εῤρύτερα, εῤρύτερα και ώραιότερα της πόλεως όδός, ή των Ίπποτων λεγόμενη, ήτις άρχομένη εκ του ναοῦ της Άγίας Αικατερίνης κατ' ανατολάς αναρριχάται προς δυσμάς, και τελευτᾷ εις τε τον ναόν του Άγίου Ιωάννου και τά ανάκτορα. Έκατέρωθεν της όδοῦ ταύτης εΐσείνται τά ωραιότερα των Ίπποτων κτίρια, τό μοναστήριον, τό νοσοκομείον και τά πανδοχεΐα ή ήγουμενά τα διαφόρων γλωσσῶν μετά των περισσώμενων οικισήμων αύτων.

Τοιαύτη εν συνόψει ή περιγραφή της πόλεως και των όχυρωμάτων, εν οΐς οι Ίπποται της Ρόδου πολιορκηθέντες έπολέμησαν τοσοῦτον ήρωϊσμόν.

Ζ'.

Κατά του πολιορκησαντος τό τείχος μουσουλμανικού στρατού ο Μέγας Μάγιστρος έλαχίστας διέθετε άμυντικές δυνάμεις. Αριθμῆρας χότος εν τῇ πόλει ίπποτάς εῤρην έκάτον τεσσαράκοντα Γάλλους, όδηγόντα όκτώ Ισπανούς και Πορτογάλλους, τεσσαράκοντα επτά Ιταλούς και δεκαεπτά Γερμανούς και Άγγλους, τό όλον διακοσίους ένενήκοντα δύο ίπποτάς, και δεκαπέντε ίπποτάς Δονάτους μετά των ακολουθῶν αύτων. Βραδύτερον ο αριθμός των ίπποτων διά της προσελούσεως των άμυντικῶν ηδύγητων εΐς εξακοσίους, οΐτινες ένισχύθησαν υπό της πολιτοφυλακής αριθμούσης 4500 άνδρας, και υπό 1500 άστών όλως άγυμνάστων περί την χρῆσιν των όπλων.

Ο Μέγας Μάγιστρος ήραχόλειτο δραστηρίως εις την ένίσχυσιν των άμυντικῶν δυνάμεων επικαλεσθεΐς την επικουρίαν των χριστιανῶν της Εὐρώπης ήγεμόνων· άλλά περιστάσεις δυσμενέσταται έμαρταίωσαν πολλῶν εὐγενῶν τάς ίπποτικές όρμας και τον προς επικουρίαν του τάγματος διακαή ζήλον. Ο εκ Βουρβόνων Ιάκωβος Ταΐαρχος D'Oisieront, φυσικός υιός του Λουδοδοβίκου Βουρβόνου, εξώπλισεν άδελφά του βασιλέως της Γαλλίας Φραγκίσκου Α'. τά εν τῇ λιμένι της Προβηγκίας σταθμεύοντα πλοία, άλλ' ένεκα της άκηδίας των κυβερνήτων των πλοία ταῦτα οὐδέποτε εξέπλευσαν του λιμένος. Ο δε ίπποτής d'Heyserant εκ της γλώσσης της Ψδέρνης, προσερχόμενος εκ Γενούης μετά τροφῶν και πολεμοφοδίων έναυάγησεν. Οὐδέποτε δε εΐδον εν έλαθει ο Μέγας Μάγιστρος περί των ίπποτων Φαβρίκιου Πινιατέλλη, Καρόλου Δεσποδάλη και Λουλλῶ de St. Etienne, και του Βαζίου της Νεαπόλεως Καρράφου, ούς άνέμενεν άνοπομόνος όπως κομίσωσι ζωτοφρίας αγορασθείσας δαπάνη του τάγματος. Όθεν οι εν Ρόδῳ ίπποται εις μόνας τάς ίδίας αύτων δυνάμεις ώφείλον να στηρίζωνται.

Ὡς εἰ δὲ μὴ ἔρχοντο αἱ ἀποτυχίαι αὐταί, ἡ φθοροποιὸς ἔρις ὑπόβλητος ὑποδαυλιζομένη εἰσεχώρησεν εἰς τὰς ἀραιὰς τῶν ἱπποτῶν τάξεις, ὥπως ἀραιώσῃ αὐτὰς ἔτι μᾶλλον. Ὁ πάπας Ἀδριανὸς Στ'. ἐπεμβὰς εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ τάγματος διέθεσεν αὐθαιρέτως τὰς ταξιαρχίας ἐπὶ ἐλάτῃ τῶν ἱταλῶν ἱπποτῶν, οἵτινες ἐξερεθίζοντο ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Δαμαράλ, ὥπως ἀπέλθωσιν εἰς Ῥώμην πρὸς διεκδικήσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, κατέλειπον νύκτωρ τὴν Ῥόδον παρὰ τὴν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν τοῦ Μεγάλου Μαγίστρου καὶ ἐπλευσαν εἰς Κρήτην. Ὁ Μέγας Μαγίστρος κατεδίκασεν αὐτοὺς ὡς λειποτάκτας· κοινοποιῶν δὲ αὐτοῖς τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπεστεροῦντο τοῦ τε θαύμου καὶ τοῦ ἐνδύματος τοῦ ἱπποτοῦ, παρίστα ὧν τὰς ἐπιθαρυντικὰς περιστάσεις τῆς λειποταξίας, ἧτις ἐν τῇ αὐτῇ δεινῇ περιστάσει κατ' οὐδὲν διέφερε τῆς ἐσχάτης προδοσίας. Αἱ παραστάσεις τοῦ Μεγάλου Μαγίστρου θαυμάτιον ἐνεποίησαν αἰσθήσιν εἰς τοὺς λειποτακτῆραντας, οἵτινες μεταμεληθέντες ἐπανήλθον εἰς Ῥόδον καὶ ἐζήτησαν συγγνώμην ἐν συντριβῇ καρδίας, ὑποσχθέντες ν' ἀποπλύνωσι διὰ τὸ αἷμάτος των τὸν προστριβέντα εἰς τὴν ἱπποτικὴν αὐτῶν τιμὴν ῥύπον.

Αἱ μόναι ἐπικορύφαι, δι' ὧν ἐνισχύθησαν αἱ ἀνυπνικαὶ τῶν ἱπποτῶν δυνάμεις προήρχοντο ἐκ Κρήτης, ὅθεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ὁμωνύμου ιστορικοῦ Βόλβις κατώρυσεν νὰ φέρῃ ἐπὶ 15 φορητῶν πλοίων, κομίζόντων οἶνους, πεντακοσίους νεοσυλλέκτους μετ' ἡμερομισθίας εἰς ναύτας καὶ ἐμπόρους, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐκ Βρέσσης μηχανικὸν Γαβριὴλ Μαρτινέγκον, ὅστις διὰ τῶν μηχανικῶν τὸν γνῶσιν κατέστη διάστημα κατὰ τὴν πολιτικὴν ταύτην.

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ο PASTEUR *)

ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΗΣ.

ΠΡΟ πολλῶν ἐτῶν ᾗδ' ὁ ἐπιφανὴς PASTEUR ἀκολουθεῖ μεθ' ἀκαμάτου ζήλου τὰ κατὰ τῆς ὑδροφοβίας πειράματά του, καὶ τὰς σχετικὰς πρὸς ταύτην σπουδὰς. Μέχρις ἐσχάτων ἦσαν γνωστὰ μόνον τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπιτεγοθέντα θαυμάσια ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν κυνῶν, μάλιστα δὲ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ὁ θαρραλέος πειραματιστὴς ἠδυνήθη νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, ὅτι ἡ Ἐπιστήμη ἐθριμάμευσεν ἐπὶ τέλους τοῦ τρομεροῦ κακοῦ.

Ἡ ἡμέρα τῆς συνεδρίας καθ' ἣν ὁ PASTEUR ἐξέβηκε τὰς λεπτομερεῖας τῆς θαυμασίας ταύτης ἀνακαλύψεως, εἶναι τῇ ὄντι μεγάλη διὰ τε τὴν ἡμετέραν χώραν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Δημοσιεύομεν περὶ ἧς μόνον τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀνδρός, ὃν οἱ μεταγενέστεροι δικαίως θὰ ὀνομάσωσιν εὐεργέτην.

“Ὁ σκοπὸς εἰς ὃν ἀπέβλεπον, Κύριοι, ἦτο νὰ προλαμβάνω τὰ θανατηφόρα ἀποτελέσματα ἅτινα παρακολουθοῦσι σχεδὸν πάντοτε τὰ δῆ-

*) Ὁ “Ἐσπερος ἐπανειλημμένως περὶ τοῦ PASTEUR ἔγραψε, δημοσιεύσας ἐν προηγουμένῳ τεύχει καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. Σήμερον ἀσμένως καταχωρίζομεν διὰ τριπλὴν φίλου ἱατροῦ περὶ τῶν πειραμάτων, τὰ ὅποια ὁ διάσημος Γάλλος ἐτετέλεσε πρὸς θεραπείαν τῆς λύσσης. Περὶ τῶν πειραμάτων τούτων πολλὰ ἐγένετο ἐσχάτως λόγος ἐν τῇ γαλλικῇ τύπῃ καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ, ἧς ὁ PASTEUR εἶναι, ὡς γνωστόν, μέλος.

γματα τῶν λυσσάντων κυνῶν. Πρὸς τοῦτο ἐπειράθη νὰ καταστήσῃ κύνας ἀνεπιδέκτους εἰς τοὺς ἐνοφθαλμιοὺς τῆς λύσσης, διὰ τῆς θεραπείας ἣν προλαβόντως ὑπέδειξε ὁ αὐτὸς. Ἐπὶ εἴκοσι δὲ τοιοῦτων κυνῶν, 15 ἢ 16 μόνον ἐγένοντο μετὰ θεαυδύτου ἀνεπιδέκτοι εἰς τὴν νόσον. Ὡς ἐκ τούτου ἡμῖν ἠναγκασμένοι νὰ ἐκτελέσω δραστη-κωτέρους ἐνοφθαλμιοὺς, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα ἔπαρπε νὰ προσμένῃ μετὰ 3 ἢ 4 μηνῶν. Ἡ μέθοδος ἀπῆντα μεγάλην δυσκολίαν, καθόσον δὲν ἐπεδέχετο ἄμεσον πειραματικὴν προπαρασκευήν. Ὁφείλον ὡς ἐκ τούτου νὰ εἴρω ταχυεργώτεραν καὶ ἀσφαλεστέραν. Τὸ κατώρηνον. Σήμερον εἶμαι κάτοχος ἐφαρμογῆς ἀπλῆς ἐν τῇ διαχειρίσει καὶ θεαυδίας εἰς τ' ἀποτελέσματα.

Ἀνατρίβω τὸ κρανίον κονίχλου, καὶ ἐνοφθαλμίζω ὑπὸ τὴν παχύναν μήνιγγα τεμάχιον ἱστοῦ εἰλημμένον ἐκ τοῦ μυελοῦ λυσσάντος κυνός. Ἡ ἐπώσας διαρκεῖ 15 ἡμέρας. Ἐκ τοῦ θανάτου κονίχλου λαμβάνω ἐπίσης τεμάχιον μυελικοῦ ἱστοῦ ὑπερ ἐνοφθαλμίζω εἰς δεύτερον κονίχλον, καὶ οὕτω καθέξῃς, μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἢ ἐξηκοστοῦ.

Καθ' ὅσον προχωροῦμεν, παρατηρεῖται μείωσις προϊούσα ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ἐπώσεως· οὕτως, γνωρίζοντες τὸν αὐτοῦ ἀριθμὸν ἐξ ἧς προκύπτει ὁ ἐνοφθαλμισθεὶς ἱστός, δυνάμεθα ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὀρίσωμεν μετ' ἀκριβεῖας τὴν ὥραν καθ' ἣν τὰ συμπτώματα θὰ ἐκδηλωθῶσιν ἐν τῇ πειραματιζομένῳ κυνί.

Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1884, τὰ πειράματά μου ἀπέφερον μακρὰν καὶ συνεχῆ σειρὰν λυσσάντων κονίχλων, ἐξ ὧν οἱ τελευταῖοι παρήγαγον ἐνοφθαλμιοὺς, ὧν ἡ ἐπώσας δὲν διαρκεῖ ἐπὶ ἐκάστῃ τῶν ἐπτά ἡμερῶν.

Ὁ ὅς τῆς λύσσης ὃν ἀπολαβάνω διὰ τῆς μεθόδου ἣν θὰ περιγράψω, εἶναι πάντοτε ἀμειγέστατος, καὶ πάντοτε ὁ αὐτός.

Ὁ νοτιάσις μυελὸς τῶν ἐνοφθαλμισθέντων κονίχλων εἶναι ἰώδης καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ μήκος. Ἀποσπῶ ἐκ τούτου τεμάχια πολλῶν ἐκατ. τοῦ μέτρου μήκους· τὰ ἐξαρτῶ εἰς ζερὸν αἶρα δοχείου ἧς ὁ θυρὸς πληροῦται ποτάσης. Ἀπεδείχθη δ' ὅτι μετὰ παρέλευσιν χρόνου τὸ ἰώδες ἐκλείπει, καὶ ὅτι ἡ ἐκλείψις αὕτη ἐπιταχύνεται εἰς κατωτέρως θερμοκρασίας.

Ἰδοὺ τώρα πῶς ἐπέτυχον νὰ καταστήσω ἀνεπιδέκτους κύνας εἰς ἅπαντας τοὺς ἐνοφθαλμιοὺς τοῦ ἰοῦ τῆς λύσσης, καὶ τίς ἦτο ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ ὁδὸς τῆς ἐνοφθαλμισθεῖσας ἰώδους ὕλης. Ὡς ἐνθυμίσθη, κατ' ἀρχὰς εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου σειρὰν φιαλῶν ἐν αἷς ἐξηρητῶντο οἱ λυσσάντες μυελοὶ, ἐποχῆς κατὰ θαυμὸν αὐθαιρέτως, οὕτως ὥστε οἱ μᾶλλον ἀρχαιότεροι ἦσαν οἱ ἥττον ἰώδεις, οἱ δὲ πρόσφατοι οἱ δραστηκώτεροι. Καθ' ἐκάστην ἐνίμην ὑπὸ τὴν παχύναν μήνιγγα τὴν ποσότητα τοῦ μυελοῦ τῆς λύσσης, (μῖαν σύριγγα τοῦ PRANAZ), ἀρχίζων ἐκ τοῦ παλαιωτέρου μυελοῦ καὶ καταλήγων εἰς μυελὸν δύο ἡμερῶν. Ὁ οὕτω ἐνοφθαλμιζόμενος κύων καθίσταται ἀπολύτως ἀνεπιδέκτος εἰς τὴν ὑδροφοβίαν.

Ἐφεξῆς δὲ πεντηκοντάκις, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποτυχίας, κατώρηνον νὰ ἐπιτυχῶν καθ' ὅλα κληρίαν. Ἐπιστήνῃ λοιπὸν ὅτι ἡ μέθοδος ἡδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ μάλιστα ἐν ἡ περιπτώσει εἶχε λάβει χώραν ἐνοφθαλμισμὸς ὑπὸ δῆμματος λυσσάντος ζώου.

Ἐσχόν, Κύριοι, τὴν εὐκαιρίαν νὰ πειραματισθῶ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων. Ὁ νέος Ἀλσατὸς Ἰωσήφ Μάιστερ παρουσιάσθη ἐν τῇ ἐργαστηρίῳ μου κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, φέρων 14 τραύματα ὑπὸ λυσσάντος κυνός, ἐν τῇ στομάχῳ τοῦ ὁποίου μάλιστα εὐρέθησαν ἀποσυντρίμματα ξύλου, ἀχόρων, καὶ χόρτου. Ὁ

κ. Vulpian εἶδε τὸν τραυματιάν. Ὁ θάνατος ἐφαίνετο ἄνευκτος. Ἐδοκίμασα τὴν μέθοδον τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν εἰς τοὺς κύνας οὓς εἶχον καταστήσει ἀνεπιδέκτους εἰς τὴν λύσσαν καίτοι εἶχον δηχθῆ.

Ἡ ἐγχείρησις ἤρξατο 60 ὥρας μετὰ τὸ συμβεβηκός. Ὁ πρῶτος ἐνοφθαλμισμὸς (ἡμίσεια σύριγγς PRANAZ) ἐγένετο διὰ μυελοῦ συλλεγέντος τὴν 21 Ἰουνίου, ὁπλ. πρὸ 16 ἡμερῶν. Εἰς τὸ διάστημα τῶν ἡμερῶν ἐνῆργησα 13 ἐνοφθαλμιοὺς διὰ τῶν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἰωδῶν μυελῶν. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν, 16 Ἰουλίου, μετεχειρίσθη μυελὸν συλλεγέντα τὴν προτε-ραίαν.

Ἀντιστοίχως δ' ἐνοφθαλμίσαι σειρὰν κονίχλων διὰ τῶν μυελῶν δι' ὧν ἐθεράπευσον τὸν νεαρὸν Μάιστερ. Ὁ τελευταῖος ἐνοφθαλμισμὸς, λίαν δραστήκις, ἐσκόπει οὐ μόνον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τυχοῦσαν ἀτέλειαν, ἀλλὰ καὶ νὰ περιορίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπώσεως, ἐὰν τὸ κακὸν ἐθριμάμευσε.

Μέχρι τῆς σήμερον (26 Ὀκτωβρίου) πλέον τῶν 100 ἡμερῶν παρήλθον, καὶ ὁ Ἰωσήφ Μάιστερ εὐρίσκεται ἐν τελείᾳ ὑγείᾳ.

Ἡ διαμονὴ τῶν μυελῶν εἰς τὰ ζερὸν αἶρα περιέχοντα δοχεῖα δὲν ἐξασθενεῖ, ὡς ἤθελε τις νομίζει, τὸν ἰόν· τοῦναντίον ἐλαττώνει τὴν ποσότητα. Δυνάμεθα ἐπίσης, γνωρίζοντες ὅτι κατωτέρω τινες ὁργανισμοὶ παράγουσιν οὐσίας λίαν ἐπιθλαβεῖς αὐτοῖς, νὰ φαντασθῶμεν καὶ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἰᾷ τῆς λύσσης δύο στοιχεῖα, τὸ ἐν ζῶν, τὸ δ' ἔξωρον ἀνόργανον, καὶ ὅτι τὸ πρῶτον ἐξασθενεῖται θραδῆως πρὸς ὠφέλειαν τοῦ δεύτερου.

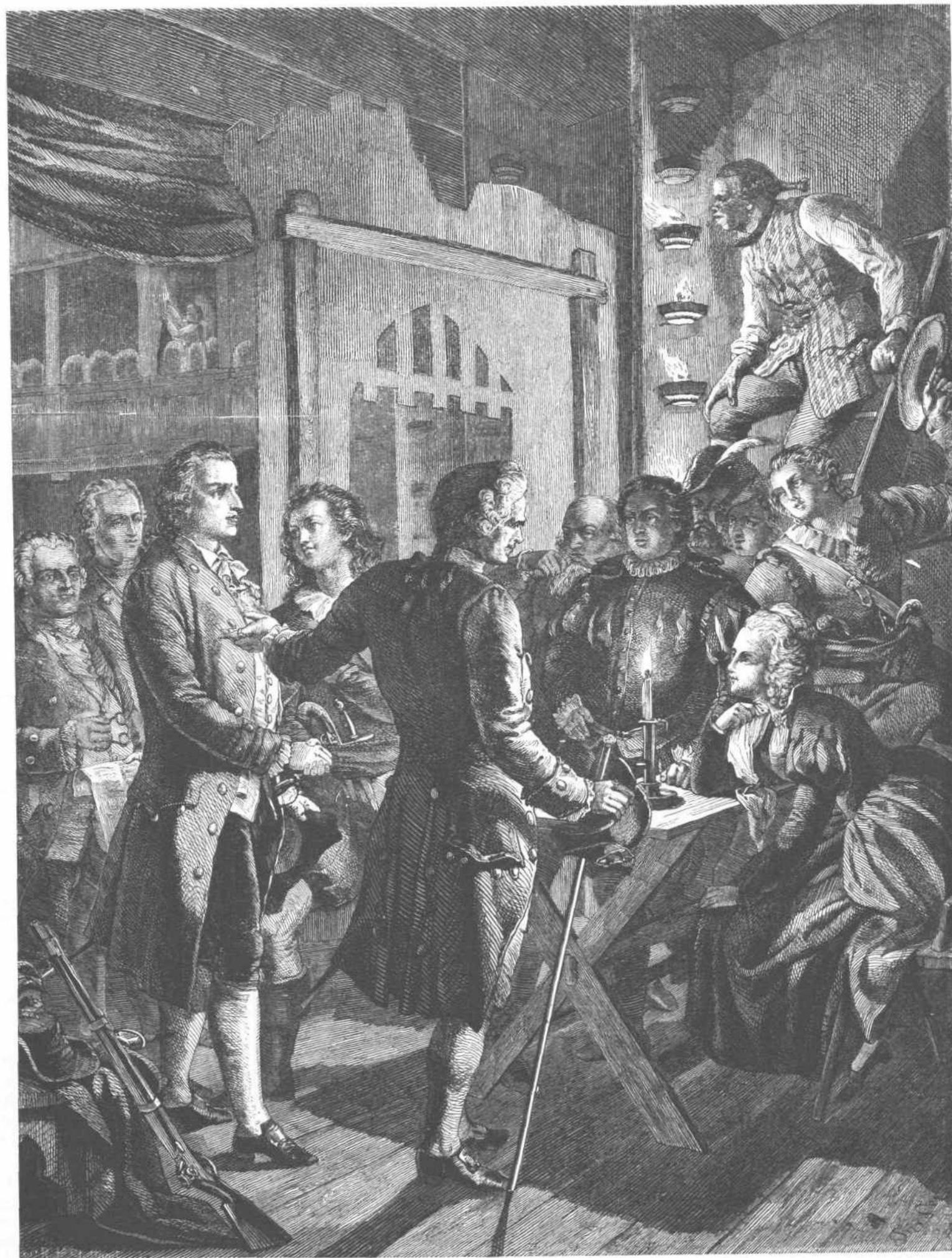
Ὁ,τι πρωτίστως πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα, εἶναι τὸ θραυτὸ χρονικὸν διάστημα μετὰ τοῦ συμβάντος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς θεραπείας. Καὶ τοῦτο ἀναμφιβόλως εἶναι ἀγαθὴ ἐκδοσις. Ἐν τῇ ἐργαστηρίῳ μου ἔχω πρὸς θεραπείαν νεαρὸν ποιμένα, ὀνομαζόμενον Jean-Baptiste Jupille, ὅστις ἐλάπων λυσσαλέον κύνα νὰ ἐφορμῇ εἰς τὸν ὄμιλον τῶν συντρόφων του, ἐπέπεσεν ἐναντίον του. Ὁ κύων ἤρπασε τὴν ἀριστερὰν τοῦ χειρὸς· ὁ ποιμὴν ὅμως ἔσχε τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα τοῦ ζώου διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του, νὰ φριώσῃ τοῦτο διὰ τοῦ ἱμάντος τοῦ μαστιγίου του, εἴτα δὲ νὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν ξυλοπιδίων του.

Εἶτα ὁ κ. Vulpian, ὁ κολλύπειρος καὶ πρῶτον κοσμήτωρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς, ἀπήντησε συνοπτικῶς οὕτως·

Ἐπαίτως, Κύριοι, κατόπιν τῶν ὅσα ἡκούσαμεν, ἐκφράζει ἐν μέλος τοῦ ἱατρικοῦ σωματοῦ τὸν θαυμασμόν του, ὃν ἅπαντες αἰσθανόμεθα. Δὲν διστάζω νὰ τὸ εἶπω, ὅτι ἡ ὑδροφοβία, τὸ φοβερόν αὐτὸ κακόν, ἔχει τέλος τὸ φάρμακόν της, φάρμακον ἀσφαλές, χάρις εἰς τὰς ἐρεῦνας τοῦ κ. PASTEUR. Ἦδη πρόκειται νὰ καταστήσῃ τὴν θεραπείαν πρακτικώτεραν. Δὲν ἀμφιβέλλω περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων· ὅλκιμα μόνον δυσκολία ἐναπομένουσιν, αἵτινες ἐγκαίρως θὰ ὑπερπηδῶσιν.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἐπισημαίνει τὴν δόξαν τοῦ PASTEUR, καὶ μετ' ἐξουίας τὸ ἐπιστημονικὸν κλέος τῆς Γαλλίας.

Ὁ PASTEUR ἀφ' ἀπέδωκε τὰς εὐχαριστήσεις του τῇ κ. Vulpian, ἐξέβηκεν εἴτα ὁδηγίας τινες, εἰς ἃς συμπεριλαμβανέσθαι καὶ ἡ πραγματοποίησις τῆς θεραπείας. Ὁ ἀνδροῦς δ' ᾗδ' ἐπὶ κατὰσχημα, εἰς ὃ ἡ λύσσα θὰ διατηρῆται συνεχῶς εἰς τοὺς κονίχλους, εἰς τρόπον παραγωγῆς καὶ παραδόσεως μυελῶν παντὸς θαύμου. Ἡ δὲ διάρκεια τῆς ἐπώσεως θὰ ἐλαττωθῇ πιθανῶς κατὰ 6 μόνον ἡμέρας. Καθ' ἐκάστην καὶ κατὰ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ ΤΟΥ SCHILLER.

πᾶσαν τῆς ἡμέρας ὥραν θά δυνάμεθα νά ἔχωμεν μουλωδῶς ἰώδους ἀντάσεις, αὐστηρῶς ἐξηκριθώμενους. Δέν πρέπει δέ νά λησμονώμεν ὅτι ἐνίοτε, καίτοι ἡ διάρκειά τῆς ἐπιστάσεως ποικίλει, οὐχ ἤττον ὁ ἰὸς μένει πάντοτε ὁ αὐτός.

Κατά πᾶσαν δὲ πιθανότητα θά κατορθώσωμεν νά παραδίδωμεν ἐπίσης εὐχερῶς καὶ τὸν ἰὸν τῆς λύσεως, ὡς τὸν τῆς ἀμαλγίδος.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.) Δρ. Ν. Ι. Δ.

Η ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ ΤΟΥ SCHILLER.

(Μετά εἰκόνας, ὅρα σελ. 229.)

Τὸ δράμα "Οἱ Ληστές", τὸ τοσοῦτον γνωστὸν γενόμενον, τὸ πολλάκις μεταφρασθὲν καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γλώσσας παρασταθὲν ἀπὸ σκηνῆς, δὲν εἶναι μόνον περίεργον ὡς ἔργον ποιητικόν, ὡς πρῶτον δοκίμιον μεγαλοφυοῦς ποιητοῦ, ὅστις ἐπιφανῆ θά κατέχη διὰ παντός θέσιν ἐν τῇ γερμανικῇ Παράσσει, ἀλλ' εἶναι καὶ ὑπὸ ἐτέραν ἐποφιν ἀξιοσημείων, ὡς συνδεδεμένον πρὸς ἐπιστάσεις τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ, ἐπιστάσεις, τὸ ὅποιον ἔδωκεν αὐτῇ τὴν πρὸς τὴν ποίησιν ὥθησιν.

Ὁ SCHILLER ἦτο, ὡς γνωστόν, υἱὸς στρατιωτικοῦ ἱατροῦ ἐν Βυρτεμβέργῃ, καὶ ὡς τοιοῦτος προσωρίσθη νά ἀκολουθήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς· ἀλλ' ὁ παῖς ἠθλάντο κλίειν πρὸς τὴν θεολογίαν καὶ ἤρξατο σπουδάζειν τὴν λατινικὴν γλῶσσαν· ἔλπειν ὅμως μετ' ὀλίγον ὅτι ὁ πατήρ του δουραστῆται διὰ τοῦτο, ἐπείρῃ εἰς τὴν μελέτην τῆς νομικῆς, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νά κάμῃ ἀρκούσας προόδους, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἱατρικὴν πρὸς μεγάλην τοῦ πατρὸς του εὐχαρίστησιν καὶ ἐναγρὰ φῆν ἐν ηλικίᾳ 17 ἐτῶν φοιτητῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς πατρίδος του. Παρὰ τὰς ἱατρικὰς μελέτας ἀνεγίνωσκεν ἱστορικὰ καὶ φιλοσοφικὰ συγγράμματα καὶ κρυφίως τὸ ἐσπέρας μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων του ἔγραφε στίχους, πρὸς τοὺς ὁποῖους μεγάλῃ ἠσθάντο ἀνέκδοτον κλίειν ἀναγνῶντας πάντας τοὺς τότε διαπρεπέντας ποιητάς. Ἦδη ἐν ηλικίᾳ 13 ἐτῶν ὁ SCHILLER ἐπεχείρησε νά γράψῃ τραγωδίαν, ἐπιγραφομένην "Οἱ Χριστιανοί", κατόπιν ἔγραψε καὶ ἄλλα δύο δραματικά ἔργα, τὸν "Μαθητὴν τῆς Ναζαίου" καὶ "Κόσμον τὸν ἐκ Μεδίκων". Ἀλλὰ τὰ ἀτελεῖς ταῦτα δοκίμια παρέδωκεν αὐτὸς εἰς τὸ πῦρ. Ἐν ὅσῳ ἐξηκολούθει τὰς ἱατρικὰς σπουδὰς του ἤρξατο γράφειν τοὺς Ληστές, τὸ ζωηρόν του δράμα, τὸ ὅποιον συνδέεται στενότερα πρὸς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἡ συγγραφή τοῦ δράματος τοῦτου διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι ἡ μεγάλη αὐστηρότης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ δὲν παρεῖχεν αὐτῷ ὥρας ἐλευθέρως· πολλάκις, ὡς διηγείται ὁ ἴδιος, σχεδιάσας ἐν τῇ νύκτι μίαν τῶν σκηνῶν τοῦ δράματος καὶ μὴ εὐρίσκων καιρὸν ἐντὶ τῆς ἡμέρας νά τὴν ρίψῃ ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ, τὴν ἔγραφεν ἀφ' οὗ κατεκλίνετο διὰ μοιρολόκου δούλου καὶ ἐν τῇ σκότη, κρατῶν τὸ χειρόγραφον ὑπὸ τὸ σκέπασμα τῆς κλίνης μὴ τις τῶν ἐποπτῶν τῶν κοιτώνων τὸ ἴδῃ καὶ τὸ ἀφαιρέσῃ. Τέλος ἐν ἔτει 1780, ἐν ηλικίᾳ 21 ἐτῶν, ἀποπερατώσας τὰς σπουδὰς του διωρίσθη στρατιωτικὸς ἱατρός ἐν Στουτγάρδῃ. Τότε, ἀνεξάρτητος ὢν ἐτελείεως καὶ

ἀντέγραψε τὸ δράμα του, οὗ τὸ χειρόγραφον εἶχε πάντοτε ἐν τῇ θυλακίᾳ τοῦ ἐσπυδίου του, καὶ ἐν ἔτει 1781, οἰκονομήσας ὀλίγα χρήματα, τὸ ἐτύπωσεν ἰδίᾳ δαπάνῃ. Περὶ παραστάσεως τοῦ δράματος τοῦτου ἐν Στουτγάρδῃ οὐδὲ λόγος ἠδύνατο νά γείνη, διότι ὁ τότε ἡγεμονεύων δούξ Κάρολος, ὁ διορίσας αὐτὸν ἱατρὸν, ἄμα μαθὼν τὴν δημοσίευσιν τοῦ δράματος, τὸν ἐπέπληξε σφοδρότατα καὶ τὸν διέταξεν ἐπὶ ποινῇ παύσεως νά μὴ δημοσιεύσῃ τοῦ λοιποῦ οὐδὲν ποιητικὸν ἔργον, ἀλλὰ νά περιορισθῇ εἰς τὴν ἐπιστήμην του.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Mannheim θεάτρου, βαρώνος Δάλλεργ, ἀναγνούς τὰ ὄραμα, εὗρεν αὐτὸ κατὰλληλον πρὸς παράστασιν καὶ ἔκαμε κρυφίως προτάσεις εἰς τὸν SCHILLER, ὅς αὐτοὺς μετὰ πλείστης ὁψης χαρὰς ἐδέχθη. Αἱ διαπραγματεύσεις ἐγένοντο μετὰ πολλῆς τῆς μυστικότητος καὶ κατὰ τὸν Δεκεμβρίον 1781 ὁ ποιητὴς εἰδοποιήθη ὅτι οἱ Ληστές του θά διαδρῶσιν ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐν Mannheim τῇ 13 Ἰανουαρίου 1782. Ὁ SCHILLER χωρὶς νά ζητήσῃ ἀδείαν ἀπέβλεπεν εἰς Mannheim ἐν καιρῷ νυκτός καὶ παρευρέθη εἰς τὴν πρώτην παράστασιν τοῦ δράματός του. Ἐπανελθὼν εἰς Στουτγάρδην ἐτιμωρήθη διὰ δεκαπενθήμερον περιορισμοῦ. Ἀλλ' ἡ παράστασις τοῦ πρωτοτύπου δραματικοῦ ἔργου ἐνθουσιώδους ἔτυχεν ὑποδοχῆς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ ἐφέρετο ἀνὰ πᾶν στόμα. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἰς ἄκρον παρώρμηκε τὸν ἀποστροφὴν μεγάλῃ πρὸς τοὺς ποιητὰς αἰσθανόμενον δοῦκα Κάρολον, καὶ ἐπειδὴ αἱ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν SCHILLER ὁσημέραι ἐχθρικώτεραι καθίσταντο, ἀπεφάσισεν οὗτος νά παραιτηθῇ καὶ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1782 ἀνεχώρησε κρυφίως πάλιν ἐκ Στουτγάρδης, ἀλλ' ἤδη ἀνεπιστρεπτί, καὶ μετέβη εἰς Mannheim, ἐκεῖ ἐβίβασεν ἀπὸ σκηνῆς τὸ ἔτερον δράμα του "Τὴν συνομιλίαν τοῦ Φίεσκο ἐν Γενούῃ".

Ἡ παραθεσμένη εἰκὼν παριστᾷ τὸν SCHILLER κατὰ τὴν πρώτην τῶν Ἀρσῶν παράστασιν ἰσάμενον ὅπως τῶν παρῶντων καὶ δεχόμενον τὴν συγγραφήν τῶν ἠθοποιῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ. Τὸ θεάτρον τῆς πόλεως Mannheim κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐθεοορεῖτο ἐν τῶν καλίστερων θεάτρων τῆς Γερμανίας, διευθυνόμενον μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ὑπὸ τοῦ φιλοπόσου βαρώνου Ἐριβέρτου Δάλλεργ.

ΠΕΡΙ ΗΘΩΝ ΚΑΙ ΕΘΙΜΩΝ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ.

Ὑπὸ Π. Κ. Πρωΐου.

Ο ΙΝΔΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ.

ΑΠΟ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ νέος Ἰνδὸς ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς τροφῆς αὐτοῦ τῆς μητρὸς του ἐν ἡ διέρχεται ἅπασαν τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ηλικίαν ἀπέρχεται εἰς τὸ σχολεῖον, εἶναι συνήθως ἐνεργητικὸς ἐραστὴς τῶν παιγνίων πλήρης πνευματικῆς καὶ ἀρκούντως κολακευόμενος ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν. Ἡ διαίτα τοῦ εἰναι ἐλαφρὰ καὶ ἡ ὑγεία αὐτοῦ ἐξαιρετική. Συνήθως περιφέρειται ἐπὶ τρία ἢ καὶ τέσσαρα ἔτη puris naturalibus δηλ. ἐντελῶς γυμνὸς ἔχων τὴν ὁσφύν του μόνον ἐξωσμένην μετὰ γυμνῶν σπάγγου δὲ οὐ προσαρτάται τεμάχιον ἱεροῦ μετάλλου, ὅπερ θεωρεῖται ὡς φυλακτὸν ἀπομακρύνον ἀπ' αὐτοῦ τὰ κακὰ πνεύματα. Ὅπου τὴν φθῶσθ τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ηλικίας του, ἥτις εἶναι ἡ ὁρισθεῖσα ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ περίοδος

ν' ἀρχίσῃ τὰς σπουδὰς του, πέμπεται εἰς ἱθαγενεῖς τι νηπιαγωγεῖον οὐχὶ ὅμως πρὶν πρῶτον ἐκτελεσθῇ ἡ ἐπὶ τῇ παραστάσει ταύτῃ ἀναγκαῖα τελετὴ πρὸς τὴν θεὰν Σαρασγουατί (Saraswatti) ἥτις εἶναι ἡ θεὰ τῆς παιδείας. Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν (πρέπει δὲ ἡ ἡμέρα αὕτη νά ᾖναι τυχερὰ κατὰ τὸ Ἰνδικὸν ἡμερολόγιον, ὅπερ συμβολοῦται) ὁ παῖς λούεται καὶ ἐνδύεται μετὰ νέον δουτίον (Dhooty)*) καὶ μεταφέρεται εἰς τὸ μέρος εἰς ὃ πρέπει νά προσκυνῇ καὶ νά δευθῇ τῇ θεᾷ, ἵνα λάβῃ αὐτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν της. Ἐκεῖ εὐρίσκειται παρὼν εἰς τὴν τελετὴν ἔχων προητοιμασμένα ἅπαντα τὰ χρειώδη διὰ τὴν τελετὴν, οἷον ὄρουσαν, καρπούς καὶ γλυκίσματα, ἅτινα προσφέρονται τῇ θεᾷ· οἱ δὲ παρευστώτες ἐπικαλοῦνται αὐτὴς νά ἐπιδοφίλει τὰς εὐλόγους καὶ τὴν χάριν της ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδός. Μετὰ ταῦτα ὁ ἱερεὺς λαμβάνει ἅπαντα τὰ προσφερόμενα τῇ θεᾷ σὺν τῇ συνήθει αὐτῇ ἀμυθῇ, ἐν ἣ ὄσω βουπία. Μετὰ τὴν τελετὴν ταύτην τὸ τέκνον ὁδηγεῖται εἰς τὸ νηπιακὸν σχολεῖον καὶ εἰσάγεται παρὰ τῇ διδασκαλίᾳ. Ὅλα τὰ νήπια εἶναι φύσει περίεργα καὶ ἀτενίζουσι τὸν παῖδα ὡς ὃν τι παρὰ ὅσον, ἀλλ' ὁ χρόνος καὶ ἡ συμβίσις σχετίζει τοῦτον πρὸς τοὺς λοιπούς. Οἱ παλαιοὶ μαθηταὶ ἐξοικειοῦνται ταχέως μετὰ τοῦ νέου καὶ φιλία μεταξὺ αὐτῶν συντόμως ἀναπτύσσεται. Ἡ διδασκαλία παρ' Ἰνδοῖς διαφέρει τῆς τῶν Εὐρωπαίων, διότι ὁ ἀρχαῖος μαθητὴς μαρτυρεῖ ἀνάγκαν γράφειν καὶ οὐχὶ ἀναγινώσκων. Εἰς ἕκαστον μάθημα τῷ διδόντι πέντε φύλλα τοῦ ἀλφαβήτου, ὃ ἔχει νά μάθῃ καλῶς γράφειν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰ κομωμένην, ἀφροῦ δὲ ἐντελῶς ἐξοικειωθῇ μετὰ ταῦτα τῷ διδόντι ἔτερα πέντε καὶ οὕτω καθεστὶς μέχρις οὗ τηλειώσῃ ἡ ἐκμάθησις τοῦ ἀλφαβήτου. Μετὰ ταῦτα τῷ διδόντι φύλλα φοίνικος, ἐφ' ὧν ἄρχεται γράφειν τὰ ἴδια γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου μετὰ ἐυλήνην γραφίδα καὶ μελάνην. Μετὰ τὸ μάθημα τοῦτο ἄρχεται γράφειν ἐπὶ πλακοῦ καὶ φύλλον θανάνας, καὶ τελευταῖον ἐπὶ χαρτοῦ. Καθ' ἕκαστον θαμίδα τῆς προόδου αὐτοῦ ὁ διδάσκαλος περιμένει νά λάβῃ δῶρα ἀπὸ τοῦ γονεῖς, οἷον τροφὰς, ὑφάσματα καὶ χρήματα. Ἐν τοῖς χωρίοις τὰ σχολεῖα ἄρχονται τῶν μαθητῶν τὴν πρωΐαν, λίαν ἐνωρίς, καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ὥρας πρὸ μεσημβρίας, μεθ' ἣν οἱ μαθηταὶ συγχωροῦνται ν' ἀπέλθωσιν οἰκάδου διὰ τὸ πρόγευμά των. Ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον περὶ τὰς δύο ὥρας μετὰ μεσημβρίαν καὶ μένουσιν ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐσπέρας, ὅπου τὸν προσκαλοῦνται ἅπαντες νά στηθῶσιν ὅρθοι κατὰ συστηματικὸν τινὰ τρόπον. Ὁ δὲ περισσώτερον προωδευμένος ἐκ τῶν μαθητῶν ἀπαγγέλλει γεγωνοῖς τῇ φωνῇ τοὺς ἀριθμητικούς πίνακας καὶ ἅπαντες συνήθως οἱ ποῖδες διδάσκονται νά ἐπαναλαμβάνουσιν αὐτοὺς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὥς οὐ ἐντυπωθῶσι καλῶς εἰς τὴν μνήμην των. Διὰ τῆς καθημερινῆς ἐπαναλήψεως τῶν πινάκων τούτων αἱ μνημονικαὶ αὐτῶν δυνάμεις θαυμηρῶν ἀναπτύσσονται.

Ὅπως καταστήσῃ τοὺς μαθητὰς προσεκτικούς εἰς τὴν φοίτησιν τῶν μαθημάτων αὐτῶν, τινὲς τῶν διδασκάλων μεταχειρίζονται τὸ παρὰ ὅσον καὶ σκληρὸν σύστημα τοῦ ραβδισμοῦ ἐν τῇ παλάμῃ, ὁ πρῶτος λόγος χάριν ἀφικόμενος μαθητῆς ὑπόκειται εἰς ἕνα ραβδισμόν, ὁ δευτέρος εἰς δύο ραβδισμούς, ὁ τρίτος εἰς τρεῖς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Πόλλάκις ὁ τελευταῖος ἐκτὸς τῶν πολλῶν ραβδισμῶν ὑποβάλλεται καὶ εἰς ἑτέραν ποινήν νά ἱσταται ἐγγλεθὴ ὁρῶν μετὰ τὸν

*) Τεμάχιον λευκοῦ βαμβακίου ὑφάσματος, ὅπερ χρησιμοποιεῖται εἰς τοὺς Ἰνδοὺς εἰς θέσιν ἀναβυρίδος.

ἕνα πόδα ἐπὶ μίαν ὥραν, ὅπερ συντείνει πολὺ εἰς τὴν διασκέδασιν τῶν τακτικῶν καὶ ἐπιμελῶν μαθητῶν. Τὸ σύστημα τοῦτο ἂν καὶ ᾖναι θάρβαρον ἔχει τὸ καλὸν ἀποτέλεσμα, ὅτι οἱ μαθηταὶ φοβόμενοι τοὺς ραβδισμούς ἀπέρχονται ἐνωρίς εἰς τὰ μαθήματα των.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα εἰς τοιοῦτον εἶδος σχολεῖα περιορίζονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς Ἰνδικῆς γλώσσης ὀλίγης ἀριθμητικῆς καὶ γραφῆς, ἂν δὲ τινες τῶν ἐκ τῶν σχολῶν τούτων ἐξερχομένων μαθητῶν θυνηθῶσι νά κρατήσωσι λογαριασμούς θεωροῦνται ὡς ἀρκετὰ ἐντελεῖς. Οἱ ἀνόητοι καὶ κακοὶ μαθηταὶ συνήθως τύπτονται μετὰ ράβδους, ἀλλ' οὐδέποτε ἀποβάλλονται ὡς συμβαίνει εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ σχολεῖα.

Ἐνίοτε ὁ ἀμελής καὶ ὀκνηρὸς μαθητὴς τιμωρεῖται ἰσάμενος μετὰ ἕνα πόδα καὶ κρατῶν εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα βαρεῖαν πλίνθιν ἢ ἔχων ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τεταμένας πρὸς τὰ ἄνω μέγρις οὐ αἱ δυνάμεις του ἐξαντληθῶσι. Ἐτερον εἶδος τιμωρίας εἶναι ἡ χρήσις ἀκανθωδῶν φύλλων τῆς χόρτου, ἅτινα προσαρμόζονται ἐπὶ τῆς ράχους τοῦ μαθητοῦ, ὅστις ἄμα ζητήσῃ ν' ἀκουσθῇ ἀναπνέων ἀπὸ τοῦς νυγμούς. Ἡ ἐπιβολὴ τοιούτων σκληρῶν τιμωριῶν συντείνει πόλλάκις εἰς ἐπαναστάσεις ἐναντίον τοῦ διδασκάλου καὶ τοιαύτας ἐπαναστάσεις πολὺ συχνὰ ὑφίστανται οἱ διδάσκαλοι.

Οἱ Ἰνδοὶ παῖδες εἶναι πολὺ αἰσθηματικοὶ καὶ φιλότιμοι· εὐκόλως δὲ δὲν συγχωροῦσι προσβολὴν ἐπιβαλλομένην εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν διδασκάλων.

Τὰ διδάκτρα εἰς τὰ χωρία εἶναι κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον μαθητὴν ἀπὸ μίαν μέχρι τριῶν ἀνών*) ἀλλ' ὁ διδάσκαλος λαμβάνει ἐπίσης πολλὰ δῶρα ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τρόφιμα καὶ ὑφάσματα. Ὑπάρχει κοινὸν γυμνασιὸν παρ' Ἰνδοῖς ἐκεῖ εἰς δώδεκα μῆνας ὑπάρχοντες δέκα τρεῖς σχολικαὶ ἑορταί, θέλοντες διὰ τοῦτο νά ἐμπαίζουσιν τοὺς διδασκάλους ἐκεῖ δὲ ἔχοντες περισσώτερας ἑορτὰς ἢ ὅσους μῆνας ἔχει τὸ ἔτος· ἐν ἑκάστῃ τῶν ἑορτῶν τούτων ὁ διδάσκαλος προσδοκᾷ παρὰ τῶν μαθητῶν δῶρα. Ἐάν δὲ αὐτοὺς τῆς μαθητῆς παραμελήσῃ τὸ καθήκον τοῦτο, ὁ διδάσκαλος τῷ ἀρνείται νά ἑορτάσῃ. Ὅλιγοι παῖδες γενικῶς ἀγαπῶσι τὴν μελέτην καὶ ἤβελον προθύμως θυσίας τοῦ πᾶν διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἑορτῆς. Δὲν εἶναι ἀσύνηθες νά εὐρεθῶσι παῖδες ὑπεξαίρουσιν πενήτας ἀπὸ τῶν κεισίων τῆς μητρὸς αὐτῶν, ὅπως διὰ τούτων φιλοδωρήσῃ τὸν διδάσκαλον καὶ ἀποκτήσῃ ἑορτὴν, κατὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἐκ ἐσωτερικῆς σχολεῖων ὑπολείπονται. Ἀντὶ νά σπουδάζουσιν οἱ μαθηταὶ τοὺς κανόνες τῆς καλῆς ἀγωγῆς καὶ τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς, αἱ τινες καθίσταται τὸν παῖδα καλὸν ἄνθρωπον καὶ καλὸν πολίτην συνειθίζουσι νά ἀπαυτῶσι κατ' ἀρχὰς μὲν τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν καὶ θαυμηρῶν καὶ τοὺς ξένους, καὶ τὸ ἀπατᾷν καὶ κλέπτειν καθίσταται τὸ κύριον αὐτῶν μέλημα. Αἱ ἑξῆς αὐτῶν συνήθως συντελοῦσιν εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐν τῇ παιδίᾳ ἐνυπαρχόντων ἀγαθῶν ἐνστικτῶν καὶ καθιστῶσιν αὐτὸν κακοῦ χαρακτῆρος.

Εἶναι πολὺ ἀνοικεῖον ἐκ μέρους τοῦ διδασκάλου νά μεταχειρίζεται ποταπὰς καὶ γυδαίας ἐκπράσεις, ὅπως ἐπιπλήξῃ τὸν μαθητὴν διὰ μικρὰ ἀτοπήματα ἀταξίας ἢ ἀμελείας, ἐν τούτοις ἐν τῇ χωρίᾳ ἅπαντες ἀνεαίρετως οἱ διδάσκαλοι μεταχειρίζονται πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον

*) Ἄλλα εἶναι τὰ δέκατον ἕκτον μίαν βουπίας εἰσοδυναμοῦν μετὰ δέκα τέσσαρα περίπου λεπτά τῆς νέας δραχμῆς.

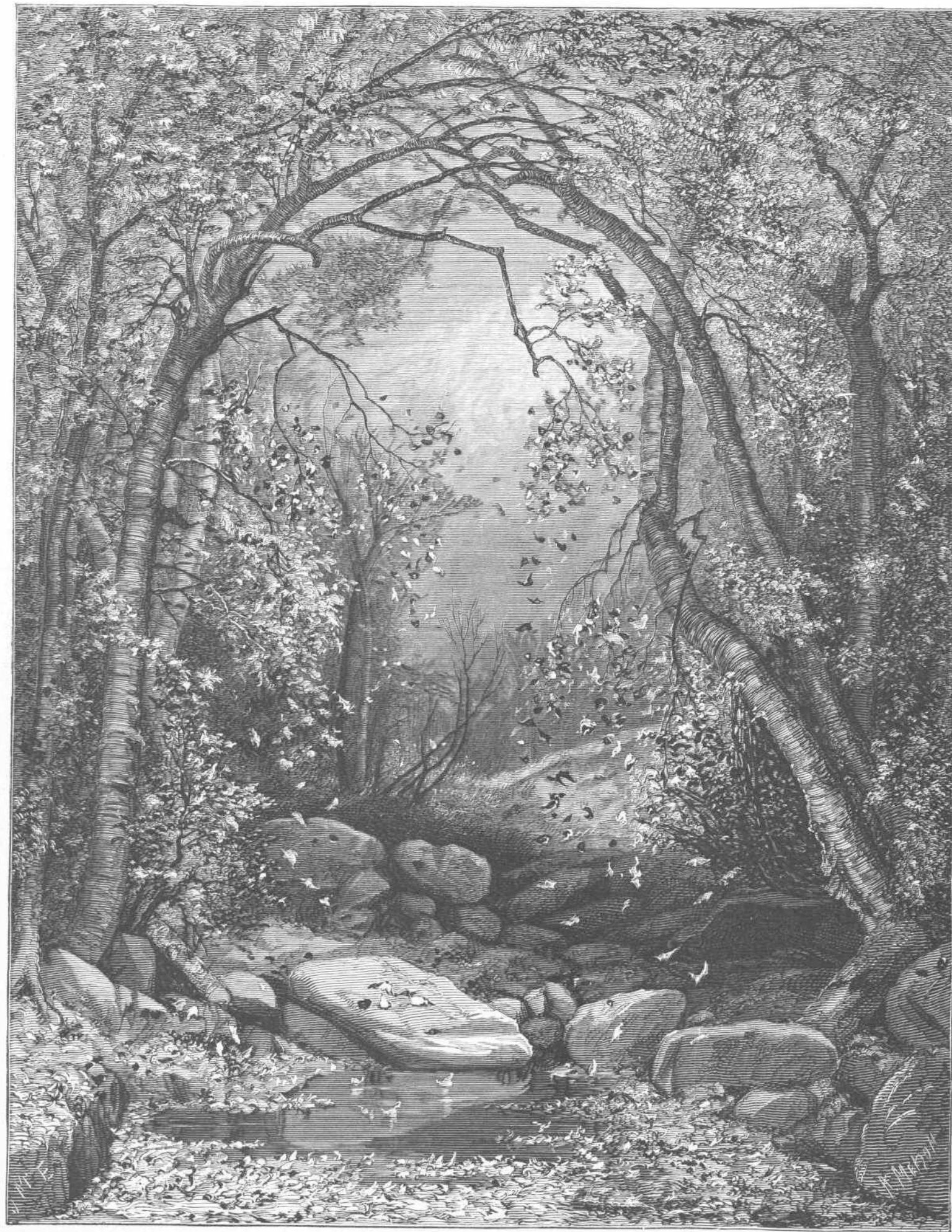
τὰς θανατωτέρας τῶν ἐκπράσεων. Εὐτοχέως οἱ μαθηταὶ ἐκείνοι, οἵτινες ἐξερχόμενοι τῶν χειρῶν των δὲν καθίστανται κακοὶ καὶ ἐπιβλαβεῖς πρὸς τοὺς ὁμοίους των. Ἐν τούτοις ἡ φροντίς τῆς πατρικῆς Κυβερνήσεως τῆς διοικήσεως τὰ τοσαῦτα ἑκατομύρια προσπαθεῖ ὥς ὅτι εἶναι δυνατόν νά περιτελῇ τὰ ἅπαντα ταῦτα. Πέμπει ἡδὴ δημοδιδασκάλους εἰς ἅπαντα τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἰθαγενεῖς μὲν, πλὴν ἐγκριμένους ὑπὸ σωματείου ἐπιστημῶν καὶ ὑπὸ τῆν ἄμεσον προστασίαν καὶ ἐπιβλέψιν τοῦ κεντρικοῦ πανεπιστημίου· τοῦτο δὲ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι συντόμως θέλει περιορίσει τὰ ἅπαντα ταῦτα ἔθιμα καὶ θαυμηρῶν διαγείρει τὴν κλίειν ἐκαστοῦ Ἰνδοῦ πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Ἐντὸς τῆς Καλοκρύτης ὁπότεν ὁ παῖς φθάσῃ τὸ ἕκτον ἔτος, οἱ γονεῖς φαίνονται ἀνέτοιχοι, ἵνα εἰσαγάγῃσιν αὐτὸν εἰς σχολεῖον ἐν ᾧ παιδεύομενος θυνηθῇ ἐγκαίρως νά ἐκμάθῃ σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ γλῶσσαν καὶ τὴν Ἀγγλικήν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης θεωρεῖται, ὅτι ὁ παῖς κἀμναι τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἔθιμα πρὸς τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν. Τὰ διδία, ἅτινα τίθενται ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ἀνοίγοντος θαυμηρῶν τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ καὶ εὐρύνουσι τὴν διάνοιάν του. Μανθάνει νά διακρίνῃ τὸ καλὸν τοῦ κακοῦ, ἄρχεται νά σκέπτεται καὶ νά κρίνῃ μόνος, ὅτι ὅσα ἐδιδάχθη κατ' οἶκον ὑπὸ τῆς φαντατικότητος καὶ ἀμαθείας τῆς μητρὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι ὀρθὰ, καὶ θαυμηρῶν ἐξοβαλίζει τὰς προληπτικὰς ιδέας, ὅς ἡ μήτηρ αὐτοῦ προῶρος τῇ ἐνέσπειρεν. Ἐν τούτοις ἡ ἐκπαίδευσιν ὅσον θαθεῖα καὶ ἂν ᾖναι τοῦτοις ἡ ἐκπαίδευσιν νά ἐκρίζωσῃ ὁλοτελῶς τὰς προληπτικὰς ἑξῆς καὶ δοξασίας, αἱ τινες ἐκ νεαρᾶς ηλικίας τῇ ἐνετυπώθησαν. Ἐν τούτοις συστηματικὴ καὶ τακτικὴ ἐκπαίδευσιν, ἣν οἱ ὀλίγοι σήμερον ἀκολουθοῦσι τοὺς διαφωτίζει θαυμηρῶν διὰ τῶν γνώσεων τῆς Δύσεως καὶ τινες ἐξ αὐτῶν προχωροῦσι τοσοῦτον, ὥστε ἐκ ποδῶν ποιούμενοι τὰς δοξασίας τῆς ὁρηκείας αὐτῶν ἀκολουθοῦσι διαφορὰς κλάδους ἐπιστημῶν οἷον ἱατρικὴν, φαρμακευτικὴν, ἀστρονομίαν, μηχανικὴν, καὶ νομικὴν, εἰς τὰς ὁποίας μάλιστα τινες εὐδοκίμουσιν. Οἱ γονεῖς τούτων φυσικὰ ἀνησυχοῦσι καὶ στενοχωροῦνται διὰ τὴν ὁδόν, ἣν οἱ υἱοὶ αὐτῶν λαμβάνουσι καὶ τὰς ιδέας νεωτερισμῶν, ὅς ἀποκόψουσι προσπαθοῦσι δὲ παντὶ σθένει διὰ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῶν καὶ τῶν στερεοτύπων ἐπιχειρημάτων τῆς σοφίας τῶν προπατέρων των νά παρεμποδίσουν τὸν ροῦν τῶν κατ' ἀνάγκαν πρὸς τὴν ἀπώλειαν θανόντων τέκνων αὐτῶν· ἀλλὰ μολονότι ἐχθροὶ ἀσπονδοῖ τῆς παιδείας καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐνδομύχως, ἄρχονται νά παραδέχονται, ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀνατροπὴ εἶναι ἡ μόνη ἀσφαλὴς ὁδός, ἥτις θέλει τιμῆσαι καὶ δοξάσει αὐτοὺς καὶ τὴν οἰκογένειάν των. Μολονότι δὲ τινὲς τῶν πατέρων κατ' ἐπιφάνειαν δεικνύουσιν, ὅτι δὲ ὄντες προσπαθοῦσι νά παρεμποδίσουν τοὺς υἱοὺς των νά σπουδάζουσιν καὶ μορφωθῶσι συμφώνως μετὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν, ἐνδομύχως ἐναδρύνονται ἐπὶ τῇ προδοίᾳ αὐτῶν καὶ μετὰ προσοχῆς παρακολουθοῦσι τὰ πρὸς τὴν πρόδοον ἐγχεύματα των. Τελευταίως ἀναπτύσσεται διάθεσις μεταξὺ τῶν ἐλευθεροφρονούντων ν' ἀποστελλοῦν τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς Ἀγγλίαν πρὸς ἐκπαίδευσιν, ἀλλ' οἱ ἀποφασίζοντες τοιοῦτον τὸ μῆμα ὑφίστανται σκληρὰς δοκιμασίας ἐξοστρακίζόμενοι τῆς φυλῆς ἐκ μικρὰς ηλικίας καὶ οὐχὶ μόνον περιφρονοῦνται ὑπὸ τῶν ὁμοίων των καὶ καθίστανται μισητοί, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε πρὸς αὐτοὺς πλεόν συνδιανοημένου ἡ συναναστροφόμενου φθάνουσιν εἰς τοσοῦτον θαμνὸν ἀπελπισίας, ὥστε νά μὴ δύνασιν νά ὑποστῶσι τὴν ζωὴν. Ἐχομεν παραδείγματα αὐτοκτονίας προεβόλους ἐκ τῶν ἄνω

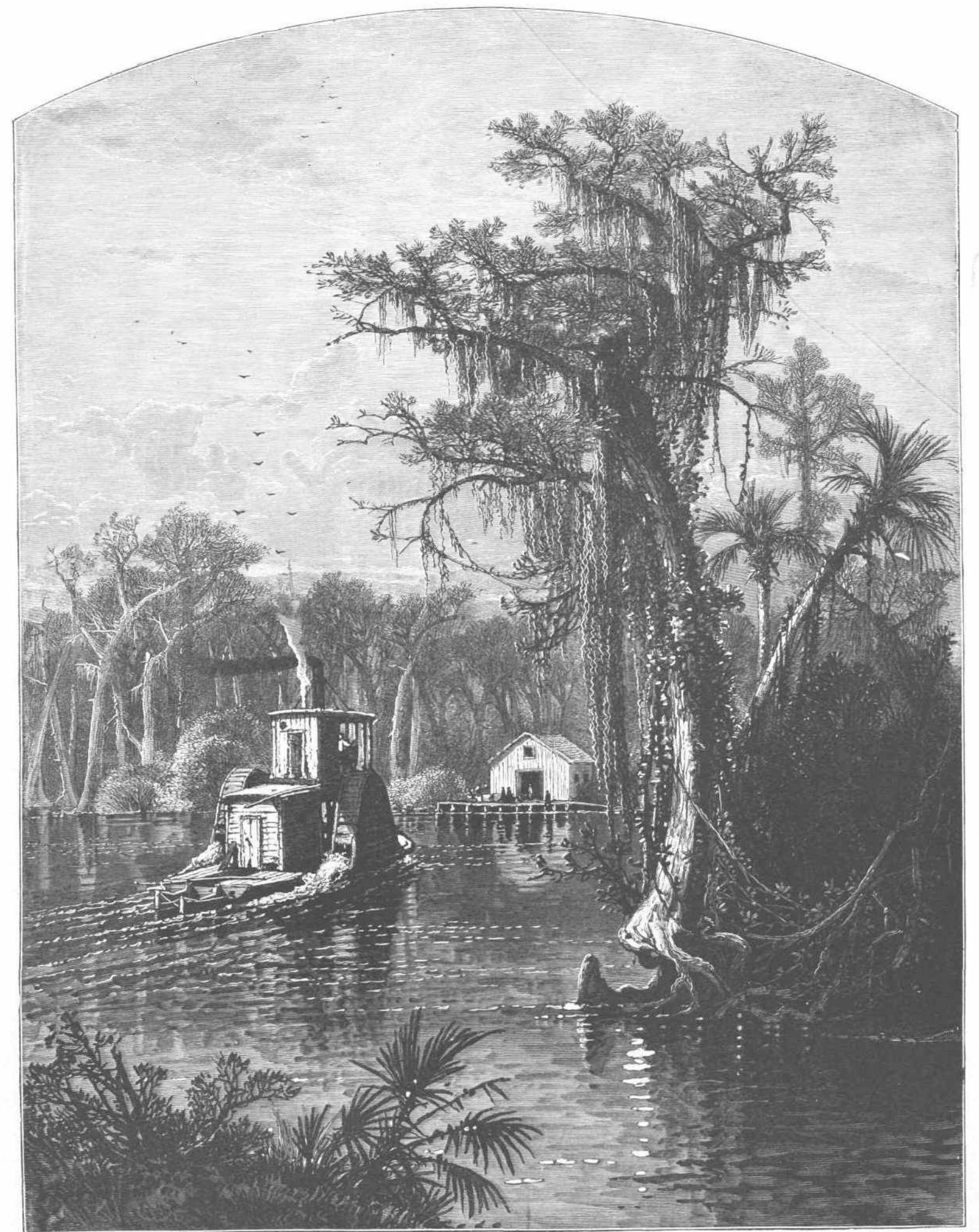
αἰτιῶν. Τὰ παραδείγματα ταῦτα κωλύουσι τοὺς ἐλευθερόφρονες ν' ἀποστελλοῦν τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς Εὐρώπην ἄλλως σίτῃ ὁλόκληρα ἢ ἀπὸ τῶν ὁμοίων των. Ἐν τούτοις ἡ φροντίς τῆς πατρικῆς Κυβερνήσεως τῆς διοικήσεως τὰ τοσαῦτα ἑκατομύρια προσπαθεῖ ὥς ὅτι εἶναι δυνατόν νά περιτελῇ τὰ ἅπαντα ταῦτα. Πέμπει ἡδὴ δημοδιδασκάλους εἰς ἅπαντα τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἰθαγενεῖς μὲν, πλὴν ἐγκριμένους ὑπὸ σωματείου ἐπιστημῶν καὶ ὑπὸ τῆν ἄμεσον προστασίαν καὶ ἐπιβλέψιν τοῦ κεντρικοῦ πανεπιστημίου· τοῦτο δὲ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι συντόμως θέλει περιορίσει τὰ ἅπαντα ταῦτα ἔθιμα καὶ θαυμηρῶν διαγείρει τὴν κλίειν ἐκαστοῦ Ἰνδοῦ πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Ἐντὸς τῆς Καλοκρύτης ὁπότεν ὁ παῖς φθάσῃ τὸ ἕκτον ἔτος, οἱ γονεῖς φαίνονται ἀνέτοιχοι, ἵνα εἰσαγάγῃσιν αὐτὸν εἰς σχολεῖον ἐν ᾧ παιδεύομενος θυνηθῇ ἐγκαίρως νά ἐκμάθῃ σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ.

ΕΝ ΦΛΩΡΙΔΙ.

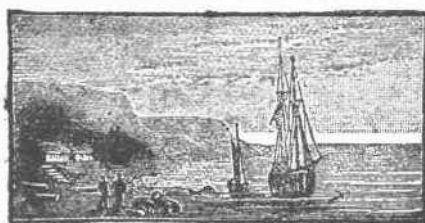

ναίαις τῆς θαλάσσης. Οἱ λιμένες εἶναι πρὸς μὲν τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἀβαθεῖς καὶ προσεῖτοι μόνον εἰς μικρὰ πλοῖα, πρὸς δυσμὰς ὅμως διάφοροι κύλοι σχηματίζονται λιμένας ἀσφαλεῖς. Παραδόξως πῶς ἡ πεδινὴ αὕτη χώρα ἔχει ἀρκετοὺς ποταμούς, ὧν οἱ σημαντικώτεροι εἶναι ὁ Σαῖν-Μέρυ καὶ ὁ Σαῖν-Τζόν, ὅστις σχηματίζει καὶ τὸ πρὸς τὴν Ἀλαβάμαν σύνορον.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς χερσονήσου, τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Φλωρίδος ἐκτείνεται μετὰ διεύθυνσιν δυτικὴν ὁ γνωστὸς πορθμὸς τῆς Φλωρίδος, ὅστις διασχίζεται ἐπὶ 330 χιλιομέτρων ὑπὸ τῶν ἐπικινδύνων ἐκείνων θράνων καὶ σκοπέλων, τῶν καθιστάντων τὴν σπουδαίαν ταύτην θαλασσίαν ὁδὸν τοσοῦτον ἐπιφαλῇ, τοσοῦτῃ μάλλον, καθ' ὅσον εἶναι καὶ ἐκτεθειμένη εἰς σφοδρὰς τρικυμίας καὶ ὀρμητικὰ ρεύματα. Τὸ κλίμα τῆς Φλωρίδος καὶ ἰδίως τοῦ μεσημβρινοῦ μέρους εἶναι θερμὸν, τὸ ἔδαφος γόνιμον πολὺ ὠρεοτάτα δάση παρέχουσι ξυλείαν ναυπηγῆσιμον ἐν ἀφθονίᾳ, πρὸ πάντων ὄρυς. Ὁ θάμβας καὶ τὸ σκαρχοκάλαμον φύονται μετὰ πολλῆς εὐκολίας, ὡς καὶ ἡ βρύζα, καὶ αἱ θανάτιαι, οἱ φοίνικες καὶ ἄλλοι καρποὶ μεσημβρινῶν χωρῶν.

Ἀλλ' ἡ τοσοῦτον ὑπὸ τῆς φύσεως εὐνοηθεῖσα αὕτη χώρα εὐρίσκεται εἰσέτι ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ πολιτισμοῦ θαμίᾳ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνέρονται σήμερον εἰς 190 χιλιάδας περίπου, ἐξ ὧν τὸ ἐν τρίτον εἶναι μαύροι ἐν ἡμισυ αὐτῶν καταστάσει. Ἐπόμενον εἶναι ὅτι καὶ τὸ ἐμπόριον δὲν ἔλαβεν ἀκόμη τὴν ἀνάπτυξιν ἐκείνην, ἣν ἥδυναντο νὰ λάβῃ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, διότι καὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας δὲν εἶναι ἐνταῦθα τόσον ἀφθονα ὅσον εἰς τὰς ἄλλας τῆς Ἀμερικῆς ἐπικρατείας.

Ἡ Φλωρίς ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τινος τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κολόμβου, Ποντίου Λέοντος (Ponce de Leon) ὀνομαζομένου, ἐν ἔτει 1512 κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Ἐπειδὴ ἰσπανιστὶ τὸ Πάσχα λέγεται Pasqua Florida, ἔλαβεν ἡ ἀνακαλυφθεῖσα χώρα τὸ ὄνομα Florida, ὅπερ μέχρι σήμερον διατήρησεν. Ἐν ἔτει 1539 κατέκτησεν αὐτὴν ὁ Φερνάνδος Σωτος, ὅστις μετέφερεν ἐνταῦθα Ἰσπανούς, οἵτινες ἦσαν καὶ οἱ πρῶτοι αὐτῆς ἄνθρωποι. Ὅλοι αἱ προσπαθεῖσαι τῶν Γάλλων περὶ προσαρτήσεως τῆς Φλωρίδος εἰς τὴν Λουϊζιάνην ἀπέτυχον. Διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Φονταίνβλῶ (1762) ἡ Ἰσπανία παρεχώρησε τὴν Φλωρίδα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν πάλιν διὰ τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλίων (1783). Τέλος τῇ 22 Φεβρουαρίου 1819 ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φερδινάνδου Ζ' ἐπώλησε τὴν Φλωρίδα εἰς τὰς Ἡνωμένας τῆς Ἀμερικῆς πολιτείας ἀντὶ 5 εκατομμυρίων δολαρίων. Κατὰ τὸν μέγαν ἐμφύλιον πόλεμον τοῦ ἔτους 1861 ἡ Φλωρίς ἠνώθη πρὸς τοὺς νοτίους καὶ ἐξαρτάσκειτο κατὰ τῆς κυβερνήσεως τῆς συμπολιτείας, ἀλλ' οὐδεμίαν ἡδυνήθη διὰ ἐξασκήσιν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ πολέμου καὶ ὑπετάγη ἐν ἔτει 1865 ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1867 ἀποτελεῖ πάλιν μέρος τῆς ὁμοσπονδίας, ἔχουσα διοικητὴν ἐκλεγόμενον ἐπὶ τετραετίαν, 24 γερουσιαστὰς ἐκλεγομένους ἐπὶ δύο ἔτη καὶ 53 ἀντιπροσώπους ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ G. A. BÜRGER.

ΛΕΟΝΩΡΑ.

Μετάφρασις Λ. Μαβίλη.

Μέσ' ἀπ' ὀνείρατα θαυρὰ τῆς χαρᾶς τὴν ὥρα
Τινάχτη' ἡ Λεονώρα·
"Μ' ἀρνῆθαι πῶς ἔβην; Ἀχ! πόσο θὲν ἄρρηστος,
Γουλιέλμ, νὰ γυρίσῃς;"
"Σ' τὴν Πράγα, ἐκεῖ ποὺ πολεμοῦν τ' ἀσκέρια
Τοῦ Φρειδερίκου, αὐτὸς
Πῆγ'· καὶ ἂν ἐγὼ ζωντανὸς
Δὲν τὸ γράψω εἰς κἀνένα."

Ἀφ' ἧς ἡ αὐτοκρατορία καὶ ὁ βασιλεὺς ἀφίει
Τὸν πόλεμον, καὶ εἰρήνην
Συμφώνησαν καὶ ἐμάλαξαν τὴν ἀπὸν ψυχὴν τους
Καὶ τὴν παλὴν ὁρμήν τους.
Καὶ κἀν ἀσκέρι γύρισε τὸ σπῆτι μετὰ τραγούδι,
Μὲ τύμπανα καὶ ἀγούς,
Κ' εἶχε στολίδια ῥοδαμῶν
Πράσινοισι καὶ λουλουδιᾶν.

Καὶ εἰς κἀν ὁδὸν καὶ στρατοὶ πολλοὶ, πολλοὶ
Πηγαῖναν
Καὶ τοὺς συναπανταῖναν·
Κατὰ τοὺς ἤχους τῆς χαρᾶς γέροντες, νεοὶ σπου-
δάζουσιν,
Μάναίς, παιδιὰ φωνάζουσιν·
"Εὐλογημένος ὁ Θεός!" "Καλῶς μᾶς ἦλθες!"

Ἡ νόψ' ἔς τὸ γαμπρό·
Δίχως φίλ', χαίρειν, μόν' ἡ Λεονώρα μένει.

"Σ' τ' ἀσκέρι ὅλο γορεῦντας ἀπ' ἀκρῆς ἀκρῆς πάει,
Γ' αὐτὸν πολυερωτᾷ·
Ἀλλ' εἰδὼς κανένας τοὺς νὰ δώσῃ δὲν εἰμύρει
Κανένας εἰς τὴν κήρην.
Κ' ἀπ' οὗ τ' ἀσκέρια πέρασαν ἀνέσπ' αὐτὴ τὰ
μαύρα
Μαλλιά καὶ κατὰ γῆς
Ῥιγμένη ἐσούρη, ἔς τῆς ὀργῆς
Μανίζοντας τὴν λαύρα."

Ἡ μάννα τρέχει ἐπάνω τῆς νὰ τὴν παρηγορήσῃ·
"Θεὸς νὰ σ' ἐλεῇ!"
Ἀγαπητὸ κοράσι μου, τί τόσο σὲ σπαράζει;
Καὶ τὴ σφιχταγκάλισαι.
"Ἀχ! μάννα, ὁ κόσμος ὡς χαθῇ, τὴν ὥρα δὲν ἔχῃ,
Ὅλ' ἄς γενοῦν σωρός!
Ἀνέσπ' ἀπ' ἀκρῆς εἰν' ὁ Θεός·
Ἄλλοι μὲν, τί ἔχω πάθῃ!"

"Βόθθα, Θεέ μου, βόθθα μὰς τὰ τέκνα σου σπλαγ-
χνίσου!
Κοπέλλα μου, δεῦρόν σου!
Ὅ, τι ἔκαμ' ὁ ἐσπ' ἀπ' ἀκρῆς Θεὸς καλὰ εἶναι καμω-
μένο,
Παιδί μου ἀγαπημένο."
"Ἀχ! μάννα, μάταιος λογισμός! Σ' ἐμέναν σωτηρία
Δὲν ἦλθε ἀπὸ Θεοῦ,
Ἡ δέησις πῆγαν τοῦ κακοῦ!
Πλεῖα δὲν ταῖς ἔχω χρεῖα."

"Ὁ παντοδύναμος Θεὸς τὰ τέκνα του βοηθεῖ
Καὶ δὲν τὰ παρατάει·
Τ' ἄγρια μυστήρια, τ' ἄγρια, ἐκείνα σου ἔσου-
χάζουν
Τοὺς πόνους ποὺ σὲ σφάζουν."

"Τὴ φλόγα πῶχον, μάννα μου, τ' ἄγρια δὲν
τὴ σβύνουν
Τὴ φλόγα ποὺ ἀγροῖκα·
Τ' ἄγρια, ὅχι, ἔς τὸ νεκρὸ
Ζωὴ δὲν ξαναδίνουν."

"Ἄκου! ἂν, παιδί μ', ὁ ἄπιστος ἐκεῖ ἔς τὴν ξένη
χώρα
Ἐσὲν ἀρνῆθαι τὴν ἰστίαν
Κ' ἂν ἄλλαξεν τὴν πίστιν τοῦ γὰρ νὰ εἰμπορέσῃ
πάλιν
Νὰ πάρῃ ἐκεῖ μὴν ἄλλῃ;
Θὰ ματανοήσῃ, κήρην μου! Τὴν δολερὴν καρδίαν του
Ἀφ' ἧς τὴν νὰ χαθῇ!
Ὅταν πεθάνῃ θὰ καὶ
Ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν του."

"Αὐτὸ ποὺ ἐχάθῃ, μάννα μου, γὰρ πάντα εἶναι
χαμένο!
Δὲν τὸ ξαναθαλαῖναι!
Ἀχ! νὰ μὴ εἶχα γεννηθῇ! Τὸ μόνον ὄφελός μου
Θὲν νάναι ὁ θάνατός μου!
Σβουθῇτε, μάτια μου, ζωὴ, γὰρ πάντα ἔς τ' ἄγρια
θάβῃ
Βοήσου πῆς νοχτός,
Ἀνέσπ' ἀπ' ἀκρῆς εἰν' ὁ Θεός·
Ἄλλοι μὲν, τί ἔχω πάθῃ!"

"Θεέ, μὴ συνερίζῃς τὸ δύστυχο παιδί σου!
Βόθθα μὰς! Ἐλεῆσόν!
Μὴ τῆς τὰ γράψῃς κρίματα! Τὸ χεῖλι τί προ-
φέρει,
Ἡ θλίβερη δὲν ξέρει.
Στοχάσου τὴν Παράδεισον, κήρην ἀκριβή, τὴν θλίψιν
Ἀγροῖκα τῆς γῆς!
Νομίζεις, ὅχι, τῆς ψυχῆς
Κεῖ ἄνω δὲ θὰ λείψῃ."

"Τί εἶναι ἡ μακαριότης, μάννα, τῆς Παραδείσου,
Καὶ ἡ φλόγας τῆς Ἀβύσσου;
Μὲ τὸ Γουλιέλμ εἶναι ἡ ζωὴ γλυκεῖα Παρά-
δεισός μου,
Ἄλλοι εἶναι Κολασμός μου!
Σβουθῇτε, μάτια μου, καὶ σὺ σβύσῃς φριχά,
ζωὴ μου!
Σ' τὴ γῆ, ἔς τὸν οὐρανὸν
Τὴ μακαριότητ' ἀψήσῃ
Δίχως αὐτὸν μαζὶ μου!"

Τέτοια φριχτὴ ἔχει μέσα τῆς ἀνάψῃ ἀπελπισία
Σταῖς φρένας, ἔς τὴν καρδίαν·
Νὰ κατακρίνῃ ποὺ Θεὸς τὴν Πράγαν ἀποκοτοῦσε
Κ' ἄκοπα ἐρραθυμοῦσε.
Στηθοκοπιῶνταν ἀκαρῶν καὶ ἐτίναξε τὰ χέρια
Μὲ μάννητα θυμοῦ·
Ὅς ποὺ ἔς τὸ θόλο τ' οὐρανὸν
Ἀνέβηκαν τ' ἀστέρια."

Καὶ ἄκου, ἄκου ἀπ' ἐξω! Τράπ, τράπ, τράπ, σὺν
ἄλλοι ἀντηχάει,
Ποὺ ταῖς ὀμπλᾶς χτυπάει·
Καὶ καθυλάτῃς πᾶσαι μετὰ θρόνῳ ἀπὸ τ' ἄτι
Κοντὰ ἔς τὸ σκαλοπάτι.
Κ' ἀγροῖκα, ἀγροῖκα τὸ χαλκὸ τῆς θύρας πῶς
σημαίνει·
Γκλίν, γκλίν! σιγὰ, σιγὰ·
Νὰ! μὴ φωνὴ μέσα περᾷ
Ποὺ τέτοια λόγια κρένει."

"Εἶς ἐξῆν, ἡ κοιμήθηκες; Ἐλὰ ν' ἀνοίξῃς, ἔλα!
Ἀγαπητὴ κοπέλλα!
Πῆς μου· γέλας ἡ μύρσαι; Τί λὲν οἱ στοχα-
σμοί σου
Γιὰ μέ, τὸν ἐραστή σου;"

"Ἀχ! Σὺ, Γουλιέλμ;... Τόσο ἀργά;... Δίχως νὰ
κλείσω μάτι
Ἐλᾷκα πικρά γιὰ σέ·
Ἀχ! πόσο ὑπόφερα! Καλέ,
Ποῦθ' ἔρχεσαι μὲ τ' ἄτι;"

"Μόνον πρὸς τὰ μεσάνυχτα ἔχουμ' ἐμεῖς ζακόνι
Καθεῖς μὰς νὰ σελῶνῃ·
Φτάνω μακρὸν, ἀπ' τὴ Βοημίαν καὶ θούλωμαι,
ψυχὴ μου,
Νὰ πάρω ἐσὲ μαζὶ μου."

"Γουλιέλμ, ἄκου ἔς τὸν πάλιστον τὸ σφούριγμα
τοῦ ἀνέμου·
Ἐμπα, ἔμπα μέσα εὐθύς!
Στὸν κόρπον μου νὰ ζεσταθῇς
Ἀχ! ἔλα, ποθητὴ μου!"

"Ὁ ἀγέρας μετὰ τὸν πάλιστον, κήρην, ἄς φυσο-
μανῇ,
Ἀφ' ἧς τὸν νὰ βογγάτῃ!
Νὰ μείνῃ ἐδῶ δὲν εἰμπορῶ· τὸ φτερινόστῃς τρίζει,
Κ' ὁ μαύρος μου σκαλίζει."

Γλήγωρα, ντύσου, πέταξε πίσω μου ἅπαντα ἔς
τ' ἄτι;
Καὶ σήμερον ἐκατὸ
Μίλια σὲ πᾶν μακρὰ πὸ τὸ ὄω
Στὸ νοτικὸν κρεββάτι."

"Τόσο μακρὰ θέλεις νὰ πᾶς μ' ἐμὲ σήμερ' ἀκόμα
Στὸ γάμο μου τὸ στρώμα;
Καὶ δὲν ἀκούς τὸ σήμαντρο, ποῦ ἐνδεκα θαράει,
Ἀρᾶα πῶς θοάει;"

"Μεῖς καὶ οἱ νεκροὶ πᾶμε γοργά. Γιὰ ἰδέε τι
ὠρεῖται φεγγάρι!
Σήμερ', ἀγαπητῇ,
Μὲ στοίχημα σὲ φέρνω ἐκεῖ
Στὸ νοτικὸν κλινάρι."

"Γιὰ πῆς μου, πῆς μου, ἀγάπη μου, ποὺ ἔχεις τὸ
κονάκι;
Ποῦ; πῶς τὸ κρεββάτι;"

"Μακρὰ!... Μ' ἔξῃ σάνιδιαν μετὰ καὶ ἄλλα δύο
Μικρά!... Ἦσυχο, κρύο!...
Εἰν' ἐκεῖ τόπος καὶ γιὰ μέ;"

"Γιὰ σένα καὶ
γιὰ μένα!
Ντύσου καὶ βίβου εὐθύς!
Τοὺς καλεσμένους καὶ θὰ ἔρῃς,
Ποὺ καρτεροῦν γιὰ σένα."

Ἡ ἀγαπημένη λιγερὴ μ' ἀσπὸδα εὐθύς ἐντόθη
Καὶ ἔς τὰ καπούλια ἐχύθη·
Ὡσὼν τὰ κρίνα κάτασπρα τὰ δύο τῆς χέρ' ἀ-
πλῶναι

Καὶ ἀγκαλιαστὰ τὸν ζώνει·
Κ' ἐμπρός, ἐμπρός φεύγουν χῶπ, χῶπ! Ὁ περα-
μὸς θρονιάει,
Κ' ἐκεῖ ποὺ πιλαλοῦν,
Τ' ἄτι καὶ αὐτοὶ λεγομανοῦν,
Χῶμα, φωτιά ἐξοπάει."

Πῶς ὅλα ἐφύγαν γύρω τους, δεξιὰ, ζερβιά με-
ριά τους
Ἐμπρός ἔς τὰ θλιμμένα τους!
Πῶς ἐστρίξαν ἡ φέγγας, πῶς φεύγαν τὰ λει-
θάδια,

Ὅι κάμποι καὶ τὰ στάδια!
Ἐμπρός! Οἱ νεκροὶ τρέχουν γοργά! Πῶς λάμπει
τὸ φεγγάρι!
Σκιάζονται τοὺς νεκρούς;
"Ὅχι, ὅχι!... Ἀλλ' ἄφ' ἧς τοὺς νεκρούς!
Σοὺ τὸ ζητῶ γιὰ χάρι."

"Ἄκου, κοράκιον σάλαγο καὶ ψάλισμα ἀντηχάει!
Κουδούνισμα βογγάει!"

Ἀλοῦν καρπάναις! Νεκρικὰ ψάλλουν· "Βαθὺ
ἔς τὸ χῶμα
Ἀς θάψουμε τὸ σῶμα!"
Καὶ μ' ἓνα νεκροκρεββάτι λείψανον ἰδοὺ! πλη-
αἰάει·

Τὸ ψάλισμα πολὺ,
Μὲ τῶν καρλάκων τὴ φωνή,
Ποὺ ἔχῃ τὸς δάκτους, μοιάζει· —

"Ἐπειτ' ἀπ' τὰ μεσάνυχτα θάψῃς ἐσεῖς τὸ σῶμα
Μὲ μορλοῖ ἔς τὸ χῶμα!
Τώρα τὴ νύφῃ μου τὴ νεῖ ἔς τὸ σπῆτι παίρνω·
ἐλάτε!"

Στὸ γάμο μας τρεχάει!
Κόπιασε, ψάλτη, μετὰ πολλοὺς γιὰ νὰ καλοναρχήσῃς
Μὲ ψάλισμα θραχνό!
Ἐλα, παπᾶ, πρὶν πᾶμε οἱ δύο
Στὴν κλίνην, νὰ εὐλογῇς!"

Σιγοῦν καρπάναις... ψάλισμα!... Τὸ νεκρικὸν κρεβ-
βάτι

Ἐχάθη. Τρεχάτοι
Τοῦ καθυλάτῃς τὴ φωνὴ μόλις αὐτοὶ γροικῇσαν,
Κατόπι τους χουμῇσαν.
Καὶ πάντα ἐμπρός, ἐμπρός χῶπ, χῶπ! Ὁ περα-
μὸς θρονιάει,

Κ' ἐκεῖ ποὺ πιλαλοῦν,
Τ' ἄτι καὶ αὐτοὶ λεγομανοῦν,
Χῶμα, φωτιά ἐξοπάει.

Δεξιὰ, ζερβιά, φράχταις, θοῦναι καὶ δάση πῶς
περνοῦσαν,

Τὴ γλήγωρα ἐπετοῦσαν!
Δεξιὰ, ζερβιά, ζερβιά, δεξιὰ χώραις, χωριὰ πε-
γαῖναν,
Σὺν ἀστραπαῖς διαβαῖναν!
Ἐμπρός! Οἱ νεκροὶ τρέχουν γοργά! Πῶς λάμπει
τὸ φεγγάρι!

Σκιάζονται τοὺς νεκρούς;
"Ἦσυχοι ἄφ' ἧς τοὺς νεκρούς,
Σοὺ τὸ ζητῶ γιὰ χάρι!"

Καὶ ἔς τὸ βασανιστήριον, δέει! πῶς τοῦ τροχοῦ
τ' ἄβῃ

Χορεύοντας τὸ ζῶναι
Ἀέρινῃ στοιχειολογίᾳ, ποὺ φεγγαροφωτίζεται
Καὶ μόλις ξεχωρίζεται.

"Αἶ! Σεῖς! Ἀκολουθεῖτε μὰς! Κατόπι μὰς τρε-
χάτε!
Τοῦ γάμου τὸ χορὸν,
Ἄμα ἔς τὴν κλίνην πᾶμε οἱ δύο,
Νὰ μᾶς χορέψῃς ἐλάτε!"

Κ' ὅλο τὸ πλῆθος χούς, χούς, χούς! Κατόπι του
ὅλο πάει,

Μὲ θόρυβο πηδάει,
Ὡσὼν τὰ φύλλα τὰ ξερά, σὺν ρούφουλας περάσει
Ἀνάμεσα ἔς τ' ἀδάσι.

Κ' ἐμπρός, ἐμπρός φεύγουν χῶπ, χῶπ! Ὁ περα-
μὸς θρονιάει,
Κ' ἐκεῖ ποὺ πιλαλοῦν,
Τ' ἄτι καὶ αὐτοὶ λεγομανοῦν,
Χῶμα, φωτιά ἐξοπάει.

Πῶς ὅλα ἐφύγαν γύρω τους, δεξιὰ, ζερβιά με-
ριά τους
Ἐμπρός ἔς τὰ θλιμμένα τους!
Πῶς ἐστρίξαν ἡ φέγγας, πῶς φεύγαν τὰ λει-
θάδια,

Ὅι κάμποι καὶ τὰ στάδια!
Ἐμπρός! Οἱ νεκροὶ τρέχουν γοργά! Πῶς λάμπει
τὸ φεγγάρι!
Μαζὺ μ' ὅλα τ' ἀστέρια!
Ἐμπρός! Οἱ νεκροὶ τρέχουν γοργά! — Πῶς λάμ-
πει τὸ φεγγάρι!

Σκιάζονται τοὺς νεκρούς;
"Ἐμμέναν ἄφ' ἧς τοὺς νεκρούς,
Σοὺ τὸ ζητῶ γιὰ χάρι!"

"Μαῦρε! Ἀλαῖ, μοῦ κάζεται, ὁ πατεῖνός...
ἔς τὴν ὥρα
Θὲν νὰ περάσῃ τώρα..."

Σὺν τῆς αὐγῆς μωρίζονται, μαῦρε, τ' ἀέρι... Χόσου,
Γοργά, γοργά! Γκρεμίσου!

Ὁ δρόμος μὰς ἐτέλειωσε καὶ ἡ κλίνη εἰν' ἀνοι-
γμένη,
Ἡ κλίνη ἡ νοτικὴ!
Γλήγωρα τρέχουν οἱ νεκροί! —
Εἴμαστε καὶ φτασμένοι.

Μὲ σιδερένια κάγκελα ψηλὴ θύρ' ἀγναντεύει,
Κ' ἐκεῖ καθυλάτῃς

Μ' ὀρμὴν ἀκράτητῃ, θιτοῖα ἔς τὰ μάνταλα χτυ-
πάει

Κ' ὅλα μαζὺ τὰ σπάει.
Πετηδῶνται τὰ θυροφύλλα καὶ ἔς τὰ μνημόρια
κείναι

Ἀνάμεσα περνοῦν
Στὸ φῶς οἱ τάφοι ἀστρολογοῦν,
Ποὺ τὸ φεγγάρι χύνει.

Καὶ τῆρα ἐκεῖ! Γιὰ τῆρα ἐκεῖ! Τί φοιχτὸ θάμμα
ἐγίνῃ

Μὲ μῖαν τὴν ὥρα ἐκείνη!
Τοῦ καθυλάτῃς ἡ ἀρματοῖα, σὺν ἔσχατα χαλα-
σμένην,

Πέφτει κομματιασμένην.
Γομὸν καύκαλον ἐγίνετο ἡ κεφαλὴ τοῦ ὄλη,
Σκιάζετο τὸ κορμὶ·
Δρεπᾷ ἔς τὸ νὰ του κρατῇ
Καὶ ἔς τ' ἄλλο μαντζοῦρι.

Ἡ γλῶσσα τὰ πόδια σήκωνε τ' ἄλγος, ἐν τῷ φυσούσῃ,
Καὶ σπῖθαις ἐπετοῦσε·
Καὶ χροῖ! ἔξφονο ἀπὸ κάτου τῆς ἔς τῆς γῆς τὰ
μαῦρα θάβῃ

Ἐθούλιασε καὶ ἐχάθη.
Ὀὐρλιασμὸν ἀκούεται ἀπὸ ψηλά, μέσα ἔς τὸ λάκκον
ἡχάει

Κλάψιμο ἀπὸ θαυρά,
Καὶ τῆς Λεονώρας ἡ καρδίαν
Στὰ λῶσινα σπαρταράει.

Καὶ νὰ! Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἐχόρευαν τριγύρω
Σ' ἓνα μεγάλο γύρον,
Ὀὐρλιαζόντας ἐχόρευαν ἀντάμα οἱ θροκολάκοι
Μ' αὐτὸ τὸ τραγουδάκι·

"Μὲ τὸ Θεὸ μὴ βαθυμῇ! Κ' ἂν τὴν καρδίαν βράσει
Ἡ θλίψις, ὁπομονή!
Τὸ σῶμα χάνει· τὴν ψυχὴ
Θεὸς ἄς ἐλεῇ!"

Ο ΑΡΟΥΡΑΙΟΣ ΜΥΣ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὅρα σελ. 237.)

Οἱ γαιοκτήμονες καὶ οἱ κηπουροὶ γινώ-
σκουσιν ἄριστα πόσον φοροποιοῦν εἶναι
τὸ μικρὸν τοῦτο ζῶον. τὸ ὅποιον τόσον
χαριέντως παρίσταται ἐν τῇ εἰκόνι ἡμῶν. Ὁ
ἀρουραῖος μὲς εἶναι διαδεδομένος ὅσον καὶ ὁ
κοινὸς μῦς, καὶ ἰδίως εὐρίσκεται ἐν χώραις σι-
τοφόροις, ἐν αἷς μεγάλῃν ποιεῖ καταστροφὴν,
διότι οὐχὶ μόνον ἀδηφάγως τρώγει τὰ ἐκλεκτό-
τερα καὶ τρυφερώτερα προϊόντα τῆς γῆς, ἀλλὰ
καὶ πολὺ περισσότερα ἐξαφανίζει τῶν ὧν ἔχει
πρὸς τροφὴν ἀνάγκην. Ὑπάρχουσιν ἔτη καὶ
μάλιστα ἔτη ἐκτάκτου εὐφορίας, καθ' ἃ ὁ ἀρου-
ραῖος μὲς καθίσταται ἀληθὲς τῶν ἀγρῶν μά-
στις, διότι εἰς τοσαύτην πληθύν ἐμφανίζεται,
ὥστε μάλιστα ἀποθνήσκουσιν πᾶσαι αἱ πρὸς κατα-

στροφὴν τοῦ ἀμειλίχτου τοῦτου τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐχθροῦ ἀποπείραι.

Πρὸ πολλοῦ ᾗδ' οἱ συμφύρον ἔχοντες ἐπανάστασιν διάφορα μέσα καταστροφῆς αὐτοῦ, καὶ ἐσχάτως ἀκόμη ἡ ἐν Γαλλίᾳ ἐκδιδομένη "Κηπουρική" "Επιθεωρήσεις" συνέστησεν ὡς μέσον συντελεστικὸν τὴν χρῆσιν ἀνθρακικοῦ θείου. Τὸ βρεστὸν τοῦτο χύνεται εἰς τὰς ὁπὰς, δι' ὧν οἱ μὲς εἰσέρχονται εἰς τὰς φωλεὰς τῶν, ἐκεῖ δὲ φραττομένων τῶν ὀπῶν ἐξατμίζεται καὶ ἐπιφέρει τὸν θάνατον τῶν ἐν αὐταῖς εὐρισκομένων ζώων. Ἡ ἐνέργεια τοῦ βρεστοῦ τοῦτου εἶναι ἡ αὐτὴ, ὅταν παράγει καὶ τὸ χλωροφόρμιον. "Εν τινι δοκιμῇ γενομένη πρὸ μικροῦ ἐν Γαλλίᾳ εὐρέθησαν ἐν ταῖς φωλεαῖς ἐνὸς μόνου ἀγροῦ ἑκατὸν διὰ τὴν ἀρουραῖον μὲς νεκροὶ ἐξ ἀσφυξίας. Ἡ μέθοδος αὕτη ἔχει καὶ τὸ μέγα προτέρημα ὅτι οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρει εἰς τὸν ἀνθρώπον, καὶ ὅτι εἶναι ὀλιγοδάπανος. Τὸ βρεστὸν τιμάται, χονδρικῶς ἀγοραζόμενον, 85 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου τὸ χιλιόγραμμα. Ἐπειδὴ δὲ δι' ἐκαστὴν ὄπην δὲν ἀπαιτοῦνται πλέον τῶν 50 ἢ 60 γραμμάτων, ἡ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς 4—6 λεπτῶν. Ἀγνοοῦμεν ἂν ἐν Ῥουμανίᾳ καὶ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ῥωσίᾳ, ταῖς ἐξαιρετικῶς αἰσθητοῖς ταύταις χώραις, ἐδοκιμάσθῃ τὸ μέσον τοῦτο τῆς καταστροφῆς τῶν ἀρουραίων μυῶν. Ἴσως θὰ ᾗτο σκόπιμον νὰ δοκιμασθῇ, ὅπως προληφθῇ ἡ ἐκ τῶν φθοροποιῶν τούτων ζώων ἐπενεγκομένη ζημία.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Διήγημα κατὰ τὸ Γαλλικὸν ὑπὸ Ν. Γ. Μουσσούρη.

(Συνέχεια.)

Ἡ Φραγκίσκη μείνασα μόνη ἐν τῷ θυμῷ τοῦ ἀσθενοῦς ἤρξατο σκεπτομένη περὶ τοῦ ἀρροσφαλοῦς τῆς θέσεως αὐτῆς. Οἱ τελευταῖοι τοῦ ἱατροῦ λόγοι προὔρηνσαν αὐτῇ χαρὰν καὶ τρόμον ἐν ταύτῃ. Κατεῖχετο ὑπὸ συνειδήσεως καθήκοντος καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ ὑπὸ ἔρωτος ἐν ἴσῃ μοίρᾳ. Ἐν τῇ πρώτῃ ὁρμῇ τοῦ πάθους καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ὑπερασπιστὴν τῆς ἀπετόλμης νὰ περιφρονήσῃ πᾶσαν μομφὴν καὶ πάντα κίνδυνον· ἅμα ὅμως ἀντιμετώπισεν αὐτὸν δειλία νὰ προχωρήσῃ ἐν τῇ κινδυνώδει ταύτῃ ὁδῷ, ἥτις θὰ ὠδήγει αὐτὴν πρὸς τὸν ὕληθρον. Ἡ νύξ ἦτο ὥραία πλὴν ψυχρά· ἡ νυκτερινὴ ἡσυχία ταρρασομένη μόνον ὑπὸ τοῦ κρότου ἀμάξης ἢ τοῦ ἔσματος μεθύσου τινὸς ὁμοιάζε τῇ ἡρεμούσῃ τῆς Φραγκίσκης καρδίας, ταρρασομένη ἐνίοτε ὑπὸ σκέψεως τρομακτικῆς. Τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῆς παρὰ τὴν κλίνην καιομένης λυχνίας καθίστατο σκεδὸν σκοτεινὸν τὸ ὄμματιον, ὅπερ πλῆρες εἰκόνων καὶ τυψίων ἀγαλμάτων εἶχε τι τὸ ὑπερφυσικόν.

Συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν τοῦ ἱατροῦ ἡ Φραγκίσκη προσέφερε τῷ ἀσθενεῖ καταπραϋντικά ποτὰ καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Περὶ τὴν χαρυνγὴν ἀνεγνώρισε εἶναι ἐπὶ τὰ θελτικῶν τροπῶν τῆς νόσου· ὁ σφοδρὸς πυρετὸς ἤρξατο ἐλαττούμενος, καὶ τὸ κάτωχρον τοῦ τραυματίου πρόσωπον ἀπέκτισεν ἐλαφρὸν χρωματισμόν. Τὰ ἐλπίματά του πρῶτον ᾗδ' ἐπὶ τὴν ἀποσπασμένην ἐπὶ τῆς Φραγκίσκης ἐφαίνοντο ὡς ἐκδηλοῦντα τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγον παρεδόθη εἰς

ὕπνον, καὶ ἡ κόρη ἐνόησεν ὅτι τοῦτο ἦτο σὰφές τεκμήριον ταχείας ἀναρρώσεως.

Τατέλεστο, ἂν μείνω μικρὸν ἐν ἐνταύθα, εἶπα καθ' ἑαυτήν.

Μικρὸν ἐστὶ!... Φαῦ! Πάντες θεώρουν αὐτὴν ᾗδ' ἀπολασθεῖσαν... διότι ἐξετέθη. Ἐρειδομένη θυμῶς ἐπὶ τῆς συνειδήσεως τῆς καὶ προσλαμβάνουσα μάρτυρα τὴν θείαν δικαιοσύνην ἡδίαφόρει περὶ τῶν κακοδούλων ἀνθρωπίνων διαλογισμῶν. Καίτοι πράγματι ἀθῶα οὖσα δὲν ἠθέλησεν θυμῶς νὰ διακινδυνεύσῃ περισσύτερον... καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς. Ἀφ' οὗ διηρθέθησε πάντα τὰ χρεῖν τῇ ἀσθενεῖ ἡθέλησε νὰ τῇ ἐτοιμάσῃ καὶ ὀλίγη τροφήν· πλὴν πάντα προέδιδον ἐν τῇ θυμῷ τοῦ καλλιτέχου μεγάλῃν πενίαν. Ἐνεθυμήθη τότε ὅτι ἐκ τῶν οἰκονομῶν τῆς εἶχε συλλέξει διακόσια φράγκα, ἅτινα ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτῆς. Ἀπέθεσε τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τοῦτου ἐπὶ τῆς θερμάστρας καὶ προσβλέψασα τελευταῖον τὸν ἥρως κοιμώμενον Ἀρμάνδον ἐξῆλθεν ἀκροποδῆτι τοῦ θυματοῦ, κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρα τὴν συνταγὴν τοῦ ἱατροῦ. Φθάσασα εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τῆς οἰκίας θύραν εἶπε πρὸς τὴν γραῖαν θυρωρὸν·

— Σὺ ὑπηρετεῖς τὸν κ. Ἀρμάνδον Ἐρμέλ;

— Naί, Κυρία... ἀλλὰ πρῶτην φοράν σὲ βλέπω... εἶπεν ἡ θυρωρὶς ἀτενίζουσα τὴν νεανίδα.

— Λάβε αὐτὴν τὴν συνταγὴν, προσέθηκε ἡ Φραγκίσκη, καὶ ὕπαγε ν' ἀγοράσῃς αὐτὰ τὰ φάρμακα· ὁ ἱατρὸς θὰ ἔλθῃ περὶ τὴν μεσημβρίαν. Ἐπειδὴ ὁ ἀσθενὴς κοιμάται ἀνὰ ἡσυχίαν καὶ λάβε τὰ ἀναγκασιότατα χρήματα, τὰ ὅποια θὰ εὕρῃς ἐπὶ τῆς ἐστίας.

— Πολὺ καλὰ, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα. Τὰ χρήματα δὲν πιστεύω νὰ ἔβωσκον ὁ ἴδιος ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἐγὼ καθαρῶς τὸ θυμῶν τὸν τακτικόν, καὶ ποτὲ δὲν εἶδα χρήματα... Πλὴν ἀδιάφορον! Ἐχουν δικαίον νὰ λέγουν ὅτι ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον!

Ἡ Φραγκίσκη διανοήθη πρὸς στιγμὴν νὰ σημειώσῃ τὸ ὄνομα τῆς ὑπῆσεν τῆς συνταγῆς, ἀλλὰ σκεφθεῖσα ὁριμώτερον τὰς συνεπείας τοιούτου διαδήματος δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ πράξῃ. Ἀπομακρυνθεῖσα τῆς οἰκίας ἐβάδιζεν ἀγνοοῦσα ποῦ διεσπύοντο· ἐσκέφθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν θείων τῆς, ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ πρωϊνῇ ὥρᾳ τί θὰ ἔλεγον περὶ αὐτῆς;... Οὐδὲν ὑπελείπετο αὐτῇ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν· ἀλλὰ πῶς θὰ τὴν ἐδέχετο ὁ πατὴρ τῆς;... Ἄδιάφορον! εἶπε καθ' ἑαυτήν ἡ τάλαινα κόρη· οὐδὲν καλλίτερον καταφύγιον τῆς πατρικῆς ἀγκάλης. Διηρθύθη πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ λαβούσα εισιτήριον τρίτης θέσεως ἀπῆλθε τὸν Παρισίον. Καθ' ὁδὸν διαφοροτρόπως ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἐξέλθῃ τὴν πατρικὴν ὁρμήν. Τὴν ἀλήθειαν τὸν συμβεβηκότων οὐδεὶς θὰ ἐπίστευεν· ὁ δὲ ἀπότομος Σίμων θὰ ἐθεώρει τὴν Φραγκίσκην ὡς τὸ εἰδεχθέστερον τὸν πλασματικὸν καὶ θὰ κατεδασάνει αὐτὴν μετὰ τῆς δικαίας ἀγανακτήσεως, ἣν ἡ ἀποτρόπαιος διαβολὴ ὑπὸ τὸ πρόσχημα εὐληκτικῶς ἐκμυστηρεύσεως προὐκάλει. Γνωρίζουσα ὅμως τὸν μελιχρὸν τοῦ γέροντος ἱερέως χαρακτήρα καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν μέριμναν καὶ ἀγάπην του, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ κατὰ πρῶτον πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τῇ φανερώσῃ ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Αἱ ἀδελφαὶ Γιλβέρτη δὲν εἶχον θραδύνει νὰ γράψωσι πρὸς τὸν Σίμονα καὶ νὰ τῇ παραστήσωσι τὸ ἀπρεπὲς τῆς διαγωγῆς τῆς θυγατρὸς του. Ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς ἐπιστολῆς ὁ Σίμων ἔμεινεν ἐμβρόντητος· πλήρης δὲ ἀπελπισίας καὶ ἀπογνώσεως μετέβη παρὰ τῷ σεβασμίῳ ἐφημερίῳ Ἰωάννῃ καὶ τῷ ἀνεκείνωσε τὰ πάντα. Ὁ γέρον

ἱερεὺς ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἐξεπλάγη καὶ ἐλυπήθη σφόδρα... Ἡ θυγάτηρ σου Φραγκίσκη, ἔλεγεν ἡ ἐπιστολή, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀφίξεώς της ἀνταπέδωκε διὰ τῆς μικροτέρας ἀχαριστίας τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην ἡμῶν· ἡ ἀκαθάρτος αὐτῆς τάσις πρὸς τὰς διασκεδάσεις καὶ πρὸς τὴν φιλαρέσκειαν ἔσχε τὰς λυπηροτέρας συνεπείας. Παρακούουσα τὰς συμβουλὰς ἡμῶν συνήψε σχέσεις μετὰ ἀοιδῶν τινος, αἵτινες ἐπατάχονον τὴν ἡθικὴν αὐτῆς κατὰ πτωσιν... Χθὲς ἐξεληθόσα δι' ἐργασίαν τοῦ καταστήματος δὲν ἐπιστρέψε πλέον, παρασυρθεῖσα ὑπὸ τοῦ βεῦματος τῆς διαφθορᾶς... Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἐσιώπη συγκινημένος εἰς ἄκρον, ἄδυνατον νὰ παρηγορήσῃ τὸν ἀτυχῆ πατέρα· οὗτος δὲ θεωρῶν τὸ ὄνομα τοῦ ἡττημένου ἐνεκα τῆς διαγωγῆς τῆς θυγατρὸς του, ἐξέπεμπεν ἄρας κατ' αὐτῆς. Ἀλλ' ὁ ἱερεὺς, γνωρίζων τὸν χαρακτήρα καὶ τὰς διαθέσεις τῆς Φραγκίσκης, δὲν ᾔδυντο νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ἔνοχον, οὐδὲ παρεδέχετο ὅτι ἡ ὑπερήφανος κόρη ᾔθελε ποτὲ ἐκτραπῇ τῆς εὐθείας ὁδοῦ.

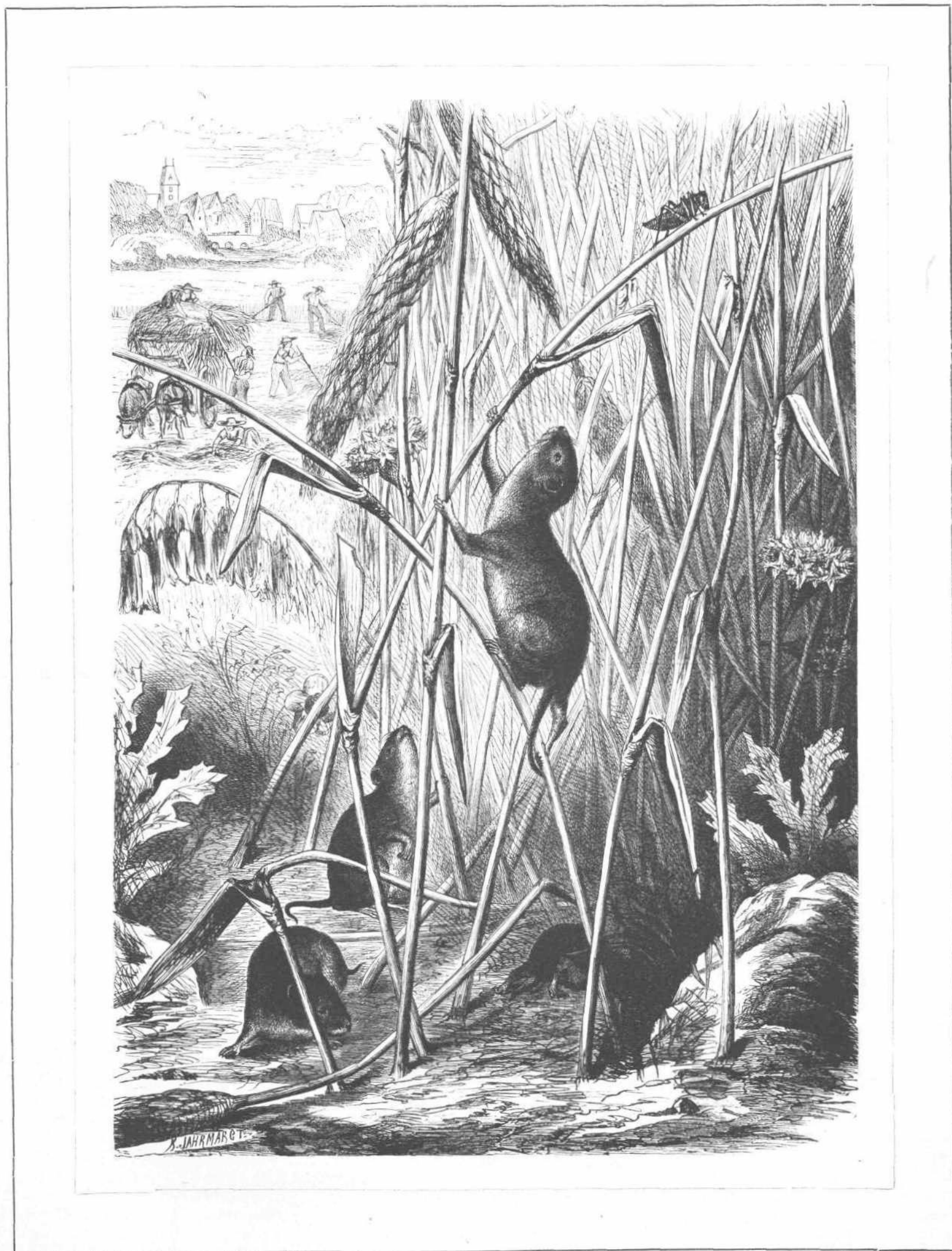
Ἡ Φραγκίσκη διεσυνθεῖσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως, συγκινημένη καὶ θαρρόουσα ἐξέθηκε λεπτομερῶς τὰ κατ' αὐτήν. Τὸ πρόσωπον τοῦ ἱερέως, σκυθρωπὸν καὶ κατηφές κατ' ἀρχάς, ἐφαιδρύνετο βαθμικῶς· βαθεῖα ψυχικὴ συγκίνησις κατέλαβεν αὐτόν. Ἡ ἀλήθεια τῆς ἀφηγήσεως ἐγένετο καταφανής· δικαίως ἐσκέπτετο ὁ ἐμβριθὴς ἐφημέριος ὅτι ἂν ἡ Φραγκίσκη εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας, ὁ Ἀρμάνδος δὲν θὰ τὴν ἔβρισκε ν' ἀναχωρήσῃ τόσο ταχέως, οὐδὲ αὐτὴ θὰ ἐτόλμα νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

— Κόρη μου, τῇ εἶπε συγκινημένος, γνωρίζω τὴν ὑπερήφανον καὶ εὐγενὴ καρδίαν σου, καὶ οὐδὲν ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων σου. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἐπιστολὴ τῶν θείων σου προὔρηνσαν ἐντύπωσιν ἐνταύθα, καὶ πάντες σὲ θεωροῦσιν ἔνοχον. Ὁ πατὴρ σου σφόδρα ὀργισμένος δυνατόν νὰ μὴ πεισθῇ· τὸν ἀπότομον δὲ χαρακτήρα του ἐξερεθίζει ἔτι μᾶλλον ἡ οὐκ εὐάρεστος αὐτοῦ οἰκονομικὴ θέσις.

Μετὰ βραχείαν σκέψιν ὁ ἱερεὺς ἠγέρθη, ὡς ἂν αἰφνιδία τῇ ἐπήρχετο ἔμπνευσις·

— Θὰ σὲ ὁδηγήσω παρὰ τὴν πατρί σου, τῇ εἶπεν· ἀλλ' ἀνάγκη πρότερον νὰ συμβουλευθῶ τὸν φίλον μου συμβολαιογράφον Ματθαῖον.

Ὁ συμβολαιογράφος Ματθαῖος, κατὰ δεκαπέντε περίπου ἔτη νεώτερος τοῦ ἱερέως Ἰωάννου, ἐξήκει καὶ καθήκοντα δημόρχου ἐν τῇ κομπούλει· οἱ προσήκει αὐτοῦ τρόπος καθίσταν αὐτὸν τοῖς πᾶσιν ἀγαπητόν. Φίλος παλαιὸς τυγχάνων τοῦ ἱερέως, ὑπεδέξατο αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἀγάπης, καὶ ἤκουσε μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὰς περιπετείας τῆς ταλαιπώρου Φραγκίσκης, ἥς ἐγνώριζεν ἀνάκαθεν τὰ αἰσθηματα καὶ τὴν εὐγενεῖαν τῆς ψυχῆς. Ὁ ἱερεὺς οὐδὲν ἀμφέβαλλε περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ὑποθέσεως, ἐφρόνει μάλιστα ὅτι ὀλίγοι θὰ ἐπίστευσον τὰς διαδοθείσας φήμας, ἀλλ' ὅτι αἱ ἀμαθεῖς χωρικαί, ἀρεσκόμεναι εἰς τὰς κακολογίας, θὰ εὗρισκον ἀφορμὴν νὰ ἐκσφενδονίσωσιν ὕβρεις κατὰ τῆς ταλαιπώρου κόρης. Διὸ καὶ ἀνάγκη ἦτο νὰ ἐξέλθῃ κατὰ πρῶτον ὁ ἐξηγρημένος πατὴρ. Τὴν ἐντολὴν ταύτην ἀνέλαβεν ὁ συμβολαιογράφος Ματθαῖος, ὅστις ὅλως εἶχε κατορθώσει νὰ καθησυχάσῃ τοὺς θανειστάς τοῦ Σίμονος, τοὺς ἀπειλοῦντας νὰ πωλήσωσιν ἐπὶ δημοπρασίᾳ τὰ κτήματά του. Ὁ Σίμων κατ' ἀρχάς δὲν ᾔθελε ν' ἀκούσῃ τι περὶ τῆς θυγατρὸς του, εἰτα ὅμως φοβηθεὶς μὴ ἐνεκα τῆς ἐπιμονῆς του ἀπολέσῃ τὴν φιλίαν τῶν δύο σεβαστῶν ἀνδρῶν, συγκατένευεν. Ὅποια ὅμως διαφορά τῶν

Ο ΑΡΟΥΡΑΙΟΣ ΜΥΣ.

πατρικῶν αἰσθημάτων! Ἡ Φραγκίσκη μὲ μεγάλην τῆς λύπην διέβλεπε τὴν πατρικὴν ἀγανάκτησιν ὑποκρυπτομένην, καὶ ἀνὰ πᾶσαν σιγὴν ἠναγκάζετο νὰ ὑπομένῃ τὰ ὀργίλα τοῦ πατρὸς τῆς βλέμματα, πειρομένη διὰ τῆς ὑπομονῆς νὰ παρᾶσχῃ δειγμὰ τῆς ἀνωτέρας τῆς. Ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ, ἐν ᾗ ἄλλοτε ἐξετέλει καθήκοντα μητρικὰ, ᾗδῃ ὑπεβλέπετο ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς. Πολλὰ χωρικά βλέμματα μίσους ἐξοκύνοντο κατ' αὐτῆς· οἱ νέοι χωρικοὶ ἐμειδίοι σαρκαστικῶς ὕψαν τὴν ἐδελπον. Ἡ Φραγκίσκη ἡρωϊκὰ ἐξ αἰδοῦς· ἀλλ' ἡ ἀταραξία τῆς δὲν ἔρχετο ὅπως μετρίστη τὴν κακὴν γνώμην, ἦν πάντες εἶχον σχηματίσει περὶ αὐτῆς. Πολλὰκις ἐν ἀπελπισίᾳ κατέφευγε παρὰ τῇ γέροντι ἐφημερίᾳ, ὅστις τὴν ἐνεθάρρυνε, λέγων· "Θάρρει, τέκνον· ἡ τρικυμία θὰ παρέλθῃ καὶ ὁ χρόνος θ' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά σου καὶ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς σου."

Ἡ Φραγκίσκη, θέλπουσα ὅτι αἱ ταιριαστικαὶ τῆς δὲν ἔπαυον, ἐσκέψθη πολλάκις ν' ἀποσυρθῇ τῆς κοινωνίας καὶ νὰ περιβληθῇ τὸ μοναχικὸν ἐνδύμα, ὅπως ζήτησιν καταφύγιον ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν ᾗ διήλθεν ἡμέρας εὐτοχειῶν· οὐδὲν τινὰ ὅμως ἐμπόδιζον αὐτὴν, τὸ μὲν, διότι θεώρει ἑαυτὴν χρήσιμον τῇ οἰκογενείᾳ τῆς, τὸ δὲ... πάντες οἱ αἰσθανθέντες παλμὸν ἔρωτος εἰς τὰ στήθη δύνανται εὐκόλως νὰ ἐννοήσωσιν αὐτὴ.

Δ.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους δεινὴ ἐνέκλησις καταγίγῃ ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς κομποπόλεως Μαρβίζης ἐκτετατομένη πεδιάδι· τὰς ἀδικαίους ἀστράπας καὶ θρονιάς διεδέχθη ἀληθὴς κατακλυσμὸς διαρκέσας μέχρι θαλαίας νυκτός. Καθ' ἣν ὥραν ὁ οὐρανὸς ἦτο κεκαλυμμένος ὑπὸ πυκνότητων νεφῶν καὶ ἡ τροχὴ ἐπιπτε προνυκτὸν ὁ γέροντος ἱερέως Ἰωάννης παρὰ τὴν ἐστίαν τῆς οἰκίας τοῦ καθήμενος ἀνεγίνωσκε θρησκευτικὸν βιβλίον. Αἴφνης ἡ θύρα ἐκρούσθη καὶ ἡ γραῖα αὐτοῦ ὑπερέτρετα Μάρθα ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ αὐτήν. Σφόδρα ὅμως ἐξεπλάγχθη ἰδοῦσα κατὰ τοιαύτην ὥραν τῆς νυκτός νέον ἄγνωστον ἀτμηλὸς ἐνδεδυμένον. Ἦτο ὡς εἰκοσιπενταετής, μετρίου ἀναστῆματος καὶ λεπτοφυῆς· ὁ δευτέρωτος αὐτοῦ πῖλος, ἡ ἀτάκτως κτενισμένη κόμη τῆς, ὁ μέλας μύσταξ, ὁ μακρὸς ἐπενδύτης καὶ ἡ ποικιλόχρους αὐτοῦ περισκελὶς παρείχον σύνολον ἀρχαίου καὶ κοινῶν. Εἶχεν ὅμως πρόσωπον συμπαθητικὸν καὶ εὐγενὲς χαρακτηριστικὰ, ὥστε οὐδὲν ἡδύνατό τις νὰ συλλάβῃ περὶ αὐτοῦ κακὰς ὑπονοίας. Ἐν τῇ δεξιᾷ ἐκράτει μικρὸν κιθώτιον χρωμάτων, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ τεμάχια χάρτου ἐν κυλίνδρῳ καὶ ἀλεξιθρόχιον κοινῆς κατασκευῆς.

— Σύγγνωτε, πάτερ, εἶπεν εἰσερχόμενος, ἂν ταράττω τὴν ἡσυχίαν σας κατὰ τοιαύτην ὥραν. Μὴ δυνήσῃς νὰ εὕρω ξενοδοχεῖον ὅπως διανοκτερεύσω ἐξήγησα ἄσυχον ἐν τῇ παρακειμένῃ οἰκίᾳ, ἀλλ' ὁ οἰκοδεσπότης μοὶ ἠρνήθη τὴν φιλοξενίαν, καὶ μὲ συμβούλευσε ν' ἀποταθῶ πρὸς ὑμᾶς, παρατηρήσας ὡς φαίνεται πτωχὸν ζωγράφον, ὅστις ἀναγκάζομαι νὰ ζῇ ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν τοῦ εὐρίσκου ἀνεύρου ἀσύλου.

Ἡ ἀφελὴς τοῦ νεανίου ἐξομολόγησις καὶ ἡ εὐγενὴς αὐτοῦ συμπεριφορὰ συνεκίνησαν τὸν ἐφημέριον, ὅστις ἀπεκρίθη·

— Καλῶς ἦλθες· κάθου παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἀναπαύθητι ὀλίγον, διότι φαίνεται κατάκοπος. Θὰ συμβεβέηξαι τοῦ λιτοῦ μου δείπνου. Εἶσαι ζωγράφος;

— Ναι, καὶ ῥωπογράφος μάλιστα· εὐγενὲς ἔργον ὅταν ἔχῃ τις χρήματα, ἀλλ' ὡς βιοπορι-

στικὸν οὐδὲν παρέχει βέλγητρον. Ἐμαθὼν περὶ τῶν φυσικῶν καλλόνων τῆς χώρας σας καὶ πρὸ καιροῦ ἐπεθύμουν νὰ ἀπεικονίσω τί ἐντεθύν· ἦλθον σήμερον τὴν πρωίαν καὶ ἤρχισα τὸ ἔργον μου, ἀλλ' αἴφνης περὶ τὴν μεσημέριαν δεινὴ ἐνέκλησις ἡ θύελλα καὶ μετ' ἡνάρκαζε νὰ ζητήσω καταφύγιον εἰς τὴν πόλιν· δὲν ἤθελον δὲ διανοκτερεύσει ἐνταῦθα ἂν ἐγνώριζον κατὰ ποίαν ὥραν διέρχεται ἐντεθύν ἡ ἀμαρτωσιχία.

— Ἐλθέ νὰ φάγωμεν, εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ ἱερεὺς ἐλκόμενος ὑπὸ τοῦ ἀφελούς ὕψους τοῦ νέου καλλιτέχνη. Μεγάλα πράγματα δὲν ἔχω, ἀλλ' ὀλίγος δυνατὸς ζωμὸς θὰ σοὶ ἐπαναφέρῃ τὰς δυνάμεις. Ἡ φύσις μας κατὰ τὸ φθινόπωρον μὰς φιλοδορεῖ ἀρκούντως.

— Πράγματι, εἶπεν ὁ καλλιτέχνης· ἡ φύσις ἐν ταῖς μεγαλοπόλεις δὲν παρέχει τοσοῦτον θαυσιλῶς τὰ δωρὰ τῆς.

— Ἡ φύσις, τέκνον μου, προσέθηκεν ὁ ἱερεὺς, δὲν θαυσιλεύει τὰ δωρὰ τῆς ἢ εἰς τὸν καλλιτεχνόεντα αὐτήν. Καὶ ἐγὼ, νὰ σοὶ εἴπω τὴν ἀλήθειαν, προτιμῶ τὸν ἥρεμον ἀγροτικὸν βίον τοῦ πολυταράχου ἐν ταῖς πόλεσιν.

— Δυστυχῶς ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπικρατεῖ διαφθορά, εἶπεν ὁ νέος· πᾶν θῆμα εἶναι ἐνδύρα ἀτιμίας καὶ ὀλισθημα πρὸς καταστροφὴν. Εἶδοις τῇ ἀληθείᾳ εὐτυχίαν ζῶντας μακρὰν τοῦ πολυκομάντου ἐκείνου βίου. Ἐγὼ σὰς εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν φιλοξενίαν, καὶ σὰς παρακαλῶ εἰς ἐνδοξίαν τῆς εὐγνωμοσύνης μου νὰ δεχθῇτε μίαν εἰκόνα, ἣν θ' ἀποπερατώσω ἐν Παρισίῳ καὶ θὰ σὰς ἀποστείλω ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

— Εἰκόνα, εἶπες; ἡρώτησεν ὁ γέροντος πλήρης χαρᾶς.

— Ναι, εἰκόνα παριστώσαν πρόσωπον τῆς Ἁγίας Γραφῆς· θὰ κοσμήσῃτε δι' αὐτῆς τὴν ἐκκλησίαν σας.

— Τόσον ὥρατον ὄφρον ἀντὶ λιτοῦ δείπνου καὶ ἀπλουστάτης φιλοξενίας;

— Διατὶ ὅχι; εἶπεν ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης· πούσατε, πάτερ, τὰς φιλοφρονήσεις. Ἐγὼ εἰμὶ πτωχὸς ζωγράφος καὶ δὲν δύναμαι ἄλλως νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Ἄν ἤμην ζωγράφος διάσημος, τὰ ἔργα μου θὰ ἦσαν ὑμῖν γνωστά. Ὀνομάζομαι Ἀρμάνδος Ἐρμέλ.

— Ἀρμάνδος Ἐρμέλ; ἀνερωτήσεν ὁ ἱερεὺς.

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΒΙΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΑΥΤΟΥ.

Λόγιος ἀνὴρ, περιηγηθεὶς πρὸ τίνος τὴν Βιρμανίαν, ὅττω διεγείρει τὰ τῆς περιηγήσεώς του ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, πρὸς ἣν σήμερον ἐστράφη ἡ προσοχὴ ἔνεκα τοῦ κατ' αὐτῆς πολέμου τῆς Ἀγγλίας. "Ἡ πρωτεύουσα τῆς Βιρμανίας καὶ ὁδὸς καὶ τῶν ἡγεμόνων λέγεται Μανδαλά (ἢ Μάνδαλα) καὶ διατείνεται εἰς δύο τμήματα, τὸ ἄνω, ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον, καὶ τὴν κυρίως πόλιν, ἣτις ἐκτείνεται πρὸς τὴν πεδιάδα καὶ παρὰ τὸν ποταμόν. Διασταυροῦσιν αὐτὴν ὁδοὶ εὐρείαι, μακρὰς ἔχουσιν μίλιον καὶ πλέον, πλήρεις κύψεως· ὅπου καὶ ἂν στρέφεται τὸ βλέμμα ἀπαντᾷ παγόδας καὶ περὶ αὐτὰς μοναστήρια κομφῶς ἐκτισμένα· ποὺ καὶ ποὺ οἰκίαν τινὰ ἐτοιμόρροπον, καὶ φράκτας ἐξ ἰνδικῶν καλὰ μιν, ἐντὸς τῶν

ὁποίων κυλίνονται κύνες, θρόνους καὶ χοῖρας δυσειδέστατοι. Ἡ πόλις αὕτη περιεσφίγγεται διὰ τεύχους μετὰ πυλῶν, καὶ ὑπερσφίγγεται ἐκείνη πύλη· ὑπάρχει κορυμὸς δένδρου, ἐπ' οὗ εἶναι προσεγγημένη πλὴθὺς χαλκίνη μετὰ τῆς ἐξῆς ἐπιγραφῆς: "Ἐνταῦθα εἶναι ἡ πρωτεύουσα Μανδαλά, ἰδρυθεῖσα ἐν ἔτει 1856 ὑπὸ τὸν βασιλέα Νανδούν." Κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης εἶναι τοιχοκολλημένα ὀδῆγαι περὶ ἡθικῆς καὶ σεμνοπρεποδὲς συμπεριφορᾶς· ἄλλως παραγγέλλεται ὁ εἰσερχόμενος νὰ παρατηρήσῃ τὰς ἀπέναντι ἀντημέρας εἰκόνας, ἐν αἷς περιέχονται πλεῖστα ὅσα θανατωτήρια καὶ καρακίκα ποινὰ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν παρεκτροπυμένων. Αἱ πύλαι εἶναι ἐκτισμέναι διὰ αἵματοχρόου θαφῆς μετὰ πλουσίας ἐπιχρῶσεως· ὁπισθεν δὲ τοῦ τεύχους ὑψοῦται πρόβλημα ἐνέα μέτρων πάχους, ὁπισθεν τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται ἀσφαλῶς οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς πόλεως. Ἀπὸ ἐκείνης πύλης ἐκτείνεται εὐρεία ὁδὸς πλήρης κομποῦ καὶ περιελασμένη ἐκτετατομένη ὑπὸ ἐτοιμόρροπον τεύχους. Τὰς ὁδοὺς ταύτας διασχίζουν σταυροειδῶς ἄλλαι ὁδοὶ ἐπίσης εὐρείαι, ὥστε ἡ ὅλη πόλις διὰ τῆς συγκοινωνίας τῶν ὁδοῶν αὐτῆς πολὺν διαίρειται εἰς ὀρθογώνια τετράγωνα. Αἱ ὁδοὶ εἶναι ἔρημοι· οὐτε ἐμπορικὴ κίνησις, οὐτε ζωὴ, οὐτε ἀγορά.

Ἐν τῇ μέσῳ τῆς ἐρήμου ταύτης πόλεως κενωρισμένος ἐντελὴς ἀπὸ τοῦ ἔξω κόσμου διαμένει ἐν τῇ ἀνακτορῇ αὐτοῦ ὁ ἡγεμὼν ἢ βασιλεὺς Θεβὸς (ἢ κατ' ἄλλην γραφὴν Θεβάν) ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τῆς δυναστείας Ἀλόμπαρ. Ὁ ἡγεμὼν Θεβὸς εἶναι νεανίας ὥρατος, τὴν κόμην ἔχων ὑψηλὰ κτενισμένην κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς χώρας. Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ εἶναι εὐχάριστον, τὸ πρόσωπόν του στερογγύλον καὶ μάλιν λευκόν· περὶ τὸ στόμα στενὸς σκιάζει μύσταξ τὸ ἄνω χεῖλος, κάτωθεν τοῦ ὁποίου φαίνονται λευκότεροι ὀδόντες. Ἡ ὅλη φωνητομῆς του προδίδει ἀκρίβειαν καὶ νοστήτητα, πρὸς δὲ καὶ ὁμιλίαν μεγάλην. Πληρώσας περισσότερον παρὰ τὴν ἀκρίβειαν ὅτι τὸ πρόσωπον, ὅπου μοὶ ἐφάνη λευκόν, ἦτο διὰ λευκοῦ χρώματος θεδαμμένον, διότι εἶδον ὅτι τὸ στήθος του ἦτο μέλαν καὶ μεγάλως διέφερε τοῦ προσώπου. Ἐφόρει δὲ στενὸν λευκὸν ἐπενδύτην κεκοσμημένον διὰ δύο σειρῶν μεγάλων ἀδαμαντίνων κομμάτων καὶ διὰ τῆς ἀδαμαντοστολιστοῦ πλάκῃς τοῦ παρασῆμου τῆς Βιρμανίας Τσάβη· ἀδαμαντίναι ἐνώτιαι ἐφόρει καὶ εἰς τὰ δύο ὠτά του. Πόδες καὶ χεῖρες ἦσαν γυμναί. Ὅταν εἰσῆλθον ἔπαιξεν νοχελῶς διὰ μικροῦ χρυσοῦ ριπίδιου, τὸ ὅποιον δὲν ἀπέθεσε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπισκέψεώς μου. Ἐν γένει δὲ μοὶ ἐνεπείσθη συμπαθὴ ἐντύπωση, διότι εἶναι νέος, μόλις τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας του ἦν. Καὶ ὅμως αἱ χεῖρες τοῦ νεαροῦ τούτου ἡγεμόνος εἶναι θεδαμμέναι ἐν τῇ αἵματι ὅλον τὸν συγγενὸν του, οὗς ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον κατέσφαξε θηριωδῶς. Κατὰ τοῦτο ἠκολούθησεν ἀρχαῖον πατροπαράδοτον ἔθιμον, ὅπου ἠκολούθησαν καὶ πάντες οἱ προκατοχοὶ του. Ἦτο τοῦτο ἄμυνα, διότι ἐὰν δὲν ἐφόνευεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς του, θὰ ἐξοινετο ἀνοπερβέτως ὑπ' αὐτόν.

Κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις οἱ Ἀγγλοὶ εἰσῆλθον ἀμαχητὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Βιρμανίας. Φαίνεται ὅτι θὰ καταλάβωσι τὸν θρόνον τοῦ Θεβῶ, καὶ θ' ἀναλάβωσι τὴν προστασίαν τῆς χώρας μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ ἔξαιτός υἱοῦ τοῦ νομίμου βασιλέως Ὑάγκ-Ὑάγκ, ἀποθανόντος πρὸ μικροῦ ἐν Καλκούττῃ, ἐνθα ὁ υἱὸς του νῦν ἐκπαιδεύεται.

Ὑπνωτισμὸς ἢ ζωϊκὸς Μαγνητισμὸς, ὑπὸ Ἰωάννου Ἀ. Φουστάνου, ἱατροῦ. Ἐν Σόρφ 1885. — Τὸ ζήτημα ὅπου πραγματεύεται ὁ εὐκαίματος συγγραφεὺς εἶναι ζήτημα τῆς ἡμέρας καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον, πρὸ πάντων ὅταν βασίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης. Τοι-

Ἀδαμαντίνου Κοραῆ Ἀνεκδοτοὶ ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν οἰκογενεῖαν Πρασσακάκη. Ἐν Λαυρίᾳ 1885. — Ἐπιστολαί, ἀπομνημονεύματα, σημειώσεις μεγάλων ἀνδρῶν εἰναι κειμήλια ἀνεκτίμητα διὰ τοὺς μεταγενεστέρους, διότι ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐκείναις ἐγγράφοις ἐκδηλοῦται ὁ χαρακτήρ τοῦ γράψαντος καὶ φανεροῦνται αἱ ἐνδόμυχοι πολλάκις σκέψεις αὐτοῦ. Παρ' ἡμῖν τὰ τοιαῦτα κειμήλια εἶναι σπάνια διὰ λόγους εὐετηγίτους· διὸ καὶ ἱερώτερον ἡμῶς ἔχομεν καθήκον νὰ διαφυλάττωμεν θρησκευτικῶς ὅτι οἱ ἐσχατῶτερον τῶν πατέρων ἡμῶν ἐγκατέλειπον. Μεγάλην ὄντως προσφέρει ὑπηρεσίαν ὁ ἐν Μασσαλίᾳ διαμένων διακεκριμένος καὶ φιλόμουσος ὁμογενὴς ἡμῶν Κύριος Ἐμμανουὴλ Ν. Πρασσακάκης, ἐκδοὺς λίαν φιλοκάλως καὶ ἰδίᾳ διαπάνη τὰς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ διατηρουμένας ἐπιστολάς τοῦ μεγάλου τοῦ Γένους διδασκάλου Ἀδ. Κοραῆ. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, 74 τὸν ἀριθμὸν, εἰσὶ γεγραμμέναι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821 μέχρι τοῦ 1827, ἐν ἀπάσῃ δὲ, καίτοι ὅλος Ἰωνικαῖς οὖσας, διαλαμβάνει ὁ ἀκραφνὴς ἔρωσι τῆς πατρίδος, ὅς οὐ διεφλέγετο ὁ αὐτίκως ἀνὴρ. Ἐν συντόμῳ προλόγῳ ὁ ἐκδότης ἐπιλέγει τὰ ἐξῆς: "Βεβαίως πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν τούτων δὲν ἔχουσι μεγάλην σημασίαν εἰς ἱστορικὴν εἴτε φιλολογικὴν· τὰς ἐδαμνίστους ὅμως θλας, διότι ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ φέρω εἰς φῶς πᾶν ὅτι κατέχω προσέβην ἐν τῷ γλαφυροτάτῳ καλᾷ μου τοῦ αὐτίμου ἀνδρός, συγγενὸς δὲ καὶ διότι τὸ σύνολον τῆς προκειμένης ἀλληλογραφίας καθιστᾷ γνωστὸν τὸν χαρακτήρα τοῦ Κοραῆ κατὰ τὰς οἰκιστέρας σχέσεις του καὶ τὴν πρὸς τὸν ὄλῳ τῶν συγγραμμάτων του ἐνέργειαν του."

Περὶ τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων τῆς πόλεως Καποδιστρία. — Ἐν τῇ Ἀρχαιογραφῇ τῆς Τεργέστης, περιοδικῇ συγγράμματι ἐκδομένῃ ἰταλιστὶ ἐν Τεργέστῃ, ἀνέγνωμεν ἐστῶτος λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἀρχαιολογικὴν διατριβὴν, γεγραμμένην ὑπὸ τοῦ Κυρίου Πέτρου Περβάνογλου καὶ πραγματευομένην περὶ τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων τῆς παρὰ τὴν Τεργέστην ἀρχαίας πόλεως Καποδιστρία. Ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ ὁ συγγραφεὺς ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα Αἰγίς τῇ ἐδόθη παρὰ Ἑλλήνων θαλασσοπόρων ἐλθόντων ἐκ Κερκυρας· ὅτι τὸ ῥωμαϊκὸν ὄνομα Capris εἶναι μετάφρασις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ ὀνόματος· ὅτι τὸ ὄνομα Ἰουστινιανὸς εἶναι βυζαντινὴς ἐποχῆς, καὶ τέλος ὅτι τὸ σημερινὸν ὄνομα Capodistria (Caput Histriae) εἶναι ἀνάμνησις τοῦ ἀρχαίου Γοργωνίου, τῆς ἀποκοπείσης θηλ. κεφαλῆς τῆς Γοργούς, ὅπου ἔδωκε καὶ τὸ στέμμα τῇ ἀρχαίᾳ ἐκείνῃ ἀποικίᾳ λαὸν ἐλθόντων πολὺ πρὸ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Ἡ διατριβὴ εἶναι γεγραμμένη μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ πειστικότητος, βασίζεται δὲ εἰς πλεῖστα ὅσα συγγράμματα ἀρχαῖα καὶ νεώτερα.

Ὑπνωτισμὸς ἢ ζωϊκὸς Μαγνητισμὸς, ὑπὸ Ἰωάννου Ἀ. Φουστάνου, ἱατροῦ. Ἐν Σόρφ 1885. — Τὸ ζήτημα ὅπου πραγματεύεται ὁ εὐκαίματος συγγραφεὺς εἶναι ζήτημα τῆς ἡμέρας καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον, πρὸ πάντων ὅταν βασίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης. Τοι-

αὐτὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, μακρὰν πάσης ἐμπαθείας καὶ προσωπικότητος, παρουσιάζει ἡμῖν ὁ ἱατρὸς κ. Φουστάνος ἐν τῇ προκειμένῃ διδλίῳ. Ἐν τέλει αὐτοῦ προσθέτει παράρτημα "Περὶ μαγείας καὶ πνευματισμοῦ", αἷον ἀναγνώσεως, διότι ἐν αὐτῇ ἀποδεικνύει ὅτι πολλῶν ἀγυρτῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ κόσμῳ, ὁ ἐμυθιστὴς ἐπιστήμων δὲν πρέπει νὰ παραδέχεται ὅτι τῇ παριστώσιν οὗτοι ἀδυστάκτως καὶ ἀσυζητήτ. Τὸ παράρτημα κοσμεῖται διὰ τοῦ ἐξῆς γνωμικοῦ, ληφθέντος ἐκ τῶν μύθων τοῦ Λαφονταίνου·

Le monde n'a jamais manqué de charlatans, Cette science, de tout temps, Fut en professeurs très-fertile.

Μίλτωνος Ἀπολαυτικὴ Παράδεισος. Μετάφρασις Ἀλεξ. Κασσαλῆ. Τεῦχος Σ'. — Ἐξεδόθη καὶ τὸ ἕκτον τεύχος τοῦ ἀριστοτεχνικοῦ τούτου τῆς Ἀγγλικῆς φιλοσοφίας, κομφύτατον καὶ τοῦτο ὡς τὰ προηγούμενα καὶ κεκοσμημένον διὰ ἐξ μεγάλων καὶ ὥραιότατων εἰκόνων τοῦ Δορέ.

Πρὸ τινων ἐτῶν ἐγένοντο ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Ἰταλίας δοκιμαὶ πρὸς καλλιέργειαν τοῦ τεύχους. Κατ' ἀρχὰς αἱ δοκιμαὶ αὗται ἀπέτυχον καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἀποτεθαρρυνόμενοι ἐγκατέλειπον τὸ σῆμα τοῦτο. Ἠδὴ ὅμως κομισθέντων νέων σπόρων τεῖον ἐκ Κίνας ἐπανεληφθήσαν αἱ δοκιμαί, αἵτινες ἐστέφθησαν διὰ πλήρους ἐπιτυχίας. Ὁ ἐκ τοῦ σπόρου ἀναπτυχθεὶς θάμνος παρουσιάζεται ζωηρότατος καὶ τὰ ἄνθη αὐτοῦ ὑπὸ τὸ θερμὸν τῆς Μεσσηνίας κλίμα ἀποπέμπουσιν ἄρωμα τερπνότητων. Οἱ εἰδημονεῖς διατείνονται ὅτι θὰ κατορθωθῇ καὶ ἐν τῇ μεσημεριᾷ Ἑυρώπῃ ἡ καλλιέργεια τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ.

Αἶνιγμα 392.
Χρήσιμόν τι δένδρον εἶμαι,
Ἄν ὀλόκληρον μὲ ἴδῃς.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου ὅμως
Καὶ τὸν τράχηλον ἀφῆρξῃ,
Θὰ ἀκούσῃς μελωδίαν
Θελκτικὴν καὶ ἑξαισίαν.
Αἰκ. Π. Βασιλείδου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Αἶνιγμα 393.
Τὸ πρῶτόν μου τοὺς θόας
εἰς πόλεμον ὀπλίξει,
Τοὺς δὲ λειψῶνας πάλιν
τὸ δεύτερον στολίξει.
Ἄν ὄρμιον τὸ ὄλον
εἰς κῆπον ἀπαντήσῃ,
Εἰς τὴν ἐμὴν ὕειαν
νὰ τὸ καταδροχίστῃ.
Α. Π. Β. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Αἶνιγμα 394.
Ἐκ τοῦ ἡμῖσεός μου
Τὸ ὄλον μου πηγάξει,
Καὶ εἰς διψῶντα χεῖλη
Τὴν ὀρώσον ἐνσταλάξει.
Π. Κ. ἐν Πετροπόλει.

Πρόβλημα 395.
Τίνες εἶναι οἱ ἀρχαῖοι Ἑλλήνες στρατηγοί, τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων σχηματίζουσι τὴν λέξιν Ἑλλήνην;

Πρόβλημα 396.
(Ἰσπεῖον ἀίμα.)

τῆς	ἀ	καὶ	στή	κλεῖ	πο	τρω	α
νὸν	κλεῖ	εὐ	χῆν	τοι	δε	ας	ἐ
να	λῖς	ρι	κε	δρεῖ	της	τε	θεῖ
φεῦ	ραυ	ἀν	γὰς	πε	ει	ας	πεν
πό	πο	μην	κλεῖ	καὶ	πλη	σα	λεῖ
λά	σα	εἰς	νὸν	νε	λ' ἡ	θη	τάς
λεῖ	ρα	κρω	χεῖρ	κνύ	ρος	Ι.	ὰς
θεῖ	πα	δεῖ	χῆ	Κ.	της	ει	φύ

Αἰνίγματος 387. Αἰνίγματος 388.
Ἀμφί—Τρίτη = Ἀμφιτρίτη. Σῶμα—Χῶμα.

Πρόβλημα 399.
Μελέτα τὰ καλὰ, ἵνα πράξῃς τὰ καλὰ.

Πρόβλημα 390.
Ὁ Βελισάριος, γεννηθεὶς μὲν παρὰ τὴν Ἀδριανούπολιν τῇ 490 μ. Χρ., ἀποθανὼν δὲ τῇ α'. Μαρτίου 565.

Πρόβλημα 391.
ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ.

Μὲ καρδίᾳ στὰ ταξείδια
Τὸ ναυτοπούλο γυρνᾷ,
Καὶ στῆς θάλασσης τὰ φεῖδια
Τὰ μικράτα του περνᾷ.
Ὁ δορκὰς δὲν τὸ τρομάζει,
Ὅδ' ἡ ἀπιστὴ νοτιά,
Ὅτε χιόν' οὕτε χαλάζει,
Ὅτε κύματα πλατιά.

Στὴ δουλιὰ πουρνὸ καὶ θράδῳ
Μὲ τὸν στρόμπο στὸ πλευρὸ
Ξερὸ τρώγει παξιμάδι,
Πίν' ἀκάθαρτο νερό.

TIMH KATAXΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΤΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 41. LEIPZIG.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἑσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὅποια δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

BROCKHAUS' CONVERSATIONS-LEXIKON.

Ἑκδοσις II'. ἐπηρξημένη καὶ διὰ 400 εἰκόνων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν κεκοσμημένη.

Τὸ πλοῦσιον τοῦτο Λεξικόν, ἐν τεύχεσι 240 πρὸς φοίνικας 50 ἕκαστον, θέλει ἀποτελέσει 16 ὀγκώδεις τόμους, ὧν οἱ 11 ἔδημοσιεύθησαν ἤδη.

Ἑκαστος τόμος τιμᾶται·

Ἄδελτος μὲν μαρῶν 7.50.

Δεδεμένος διὰ λινῶ μ. 9.

Ἡμιδεγματίας μ. 9.50.

Ἐπὶ ἐξαφαιτικοῦ χαρτου καὶ πλουσίως δεδεμένος μ. 15.

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

✠✠✠

Ο ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ.

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ ΜΕΤΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ.

Καὶ

ΤΟ ΠΥΡ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΘΑΛΗΝ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΔΥΟ.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ·

ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ

1885.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΛΛΗΟΝ-ΑΡΑΒΙΚΟΝ

περιέχον τὰς κυριωτέρας καὶ χρησιμωτέρας λέξεις καὶ φράσεις ἡρμηνευμένας ἀραβιστὶ δι' ἐλληνικῶν χαρακτήρων καὶ παράρτημα διαιρούμενον εἰς τρία μέρη· Α'. Περιγραφὴν τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων καὶ μνημείων τῆς Αἰγύπτου· Β'. Τὰς ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἐορτάς τῶν Αἰγυπτίων· Γ'. Τὰ ἔθνη, ἔθιμα, δοξασίας καὶ προλήψεις τῶν Ἀράβων κτλ.

Συνταχθὲν

ὑπὸ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ.

Ἑκδοθὲν ἀναλώμασι

τοῦ Ἑλληνικοῦ βιβλιοπωλείου "Φοίνικος"

ΠΕΤΡΟΥ ΣΑΡΑΝΤΗ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ·

1885.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ

ΒΛΕΜΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ·

Τρικυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ — Πρῶται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις — Ἐν Ἀθήναις — Τὸ Σούνιον καὶ ὁ Ὑμηττός — Ὁ Μαραθὼν καὶ ἡ Αἶγινα — Ὁ ἱσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος — Αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς — Ἐν Σπάρτῃ — Παρὰ τὸν Ταῦγετον — Ἐπὶ τῆς Ἰθάκης — Τὸ Πάσχα ἐν μονῇ — Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι — Ἐν Ὀλυμπίᾳ — Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον — Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στόγα — Ἑλληνικὴ φιλοξενία — Δυσχέρεια — Θύελλα ἐπὶ τοῦ Παρνάσσου — Ἀπὸ τοῦ Παρνάσσου εἰς Κέρκυραν — Ἡ γλῶσσα καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων — Τρόπος τοῦ περιοδεύειν ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Μετάφρασις Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 16 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8^{ου} συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐξεδόθη κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Τμητὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ· ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΕΣΠΕΡΟΥ ἐν Λειψίᾳ (ELSTER-STRASSE No. 41)

εὑρηνται τὰ ἑξῆς βιβλία·

Τόμος Α'. τοῦ Ἑσπερου, ἔτος 1881—1882.	Πολυτελῶς δεδεμ. φρ. 50 (χρ.).	Ἄδελτος φρ. 40.
Τόμος Β'. τοῦ Ἑσπερου, ἔτος 1882—1883.	- - φρ. 50 (χρ.).	- - 40.
Τόμος Γ'. τοῦ Ἑσπερου, ἔτος 1883—1884.	- - φρ. 50 (χρ.).	- - 40.
Τόμος Δ'. τοῦ Ἑσπερου, ἔτος 1884—1885.	- - φρ. 50 (χρ.).	- - 40.

Αγνὴς Σμιθ, Περιήγησις τῆς Ἑλλάδος. Μετάφρασις Ἰω. Περβανόγλου. (Μετὰ εἰκόνων.) Πολυτ. δεδεμ. φρ. 7.

Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος. Διήγημα πρωτότυπον. 1883. Δεδεμ. φρ. 2.

Longfellow, Τὸ ἄσμα τοῦ Χιαβάθα. (Μετὰ εἰκόνων.) Πολυτ. δεδεμ. φρ. 6.

Σημ. Τὰ ἄνω βιβλία εὑρίσκονται καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις, Κυρίῳ Π. Σαράντῃ, βιβλιοπωλεῖον "Φοίνικος" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Κυρίῳ Ἰω. Παπάδῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Κυρίῳ Σ. Γράσσῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ, Κυρίῳ Φρ. Α. Σαρίκᾳ ἐν Σμύρνῃ, Κυρίοις Κάρ. Μπέκ καὶ Καρ. Βίλμπεργ ἐν Ἀθήναις.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑ· ELSTER-STR. 41.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῃ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.